

AVALUACIÓ INTERMÈDIA

ESTRATÈGIA DE COMUNICACIÓ DELS PROGRAMES OPERATIUS FEDER I FSE DE LA COMUNITAT VALENCIANA 2014-2020

INFORME FINAL D'AVAUACIÓ

Juliol de 2020

El present informe recull els resultats de l'Avaluació intermèdia de l'Estratègia de Comunicació dels PO FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020 realitzada per Grupo Considera, SL per a la Direcció General de Fons Europeus de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic de la Generalitat Valenciana.

El contingut d'aquest document respon al que s'estableix en el plec de prescripcions tècniques que regeixen la contractació del servei d'assistència tècnica per al desenvolupament d'accions d'avaluació dels programes operatius Fons Europeu de Desenvolupament Regional i Fons Social Europeu de la Comunitat Valenciana (POCV FEDER i FSE) i l'Estratègia de Comunicació de POCV FEDER i FSE (lot 3), cofinançat al 60% pel FEDER i al 40% per l'FSE.

CONSIDERA

ÍNDEX

1. Metodologia d'avaluació	4
1.1. Disseny tècnic de l'avaluació	5
1.2. Mètodes i tècniques utilitzades.....	6
1.3. Valoració de l'anterior	7
2. Anàlisi del seguiment i aplicació de les recomanacions realitzades (2007-2013)	8
3. Anàlisi de l'avanç en el desenvolupament de l'Estratègia de Comunicació	12
3.1. Principals avanços aconseguits respecte a la pertinència de l'Estratègia de Comunicació.....	13
3.2. Principals avanços aconseguits respecte a la validesa i consistència interna de l'Estratègia de Comunicació	13
3.3. Adequació de la dotació dels mitjans econòmics, humans i tècnics assignats a les tasques de comunicació dels fons	15
3.4. Consideració del principi d'igualtat d'oportunitats en l'Estratègia de Comunicació.....	17
4. Anàlisi de l'aplicació de les mesures d'informació, comunicació i visibilitat	19
4.1. Avanços en l'execució de les mesures.....	20
4.2. Integració de les activitats d'informació, comunicació i visibilitat en els informes anuals d'execució.....	26
4.3. Repercussió dels sistemes de seguiment en la qualitat de l'execució de les mesures.....	27
5. Avaluació de les incidències detectades en el procés de verificació prèvia en relació amb els aspectes d'informació, comunicació i visibilitat	32
6. Avaluació de la integració del principi d'igualtat d'oportunitats, tant en les mesures d'informació, comunicació i visibilitat com en els efectes obtinguts per aquestes	36
7. Anàlisi de l'impacte: assoliments i desafiaments de les activitats en matèria d'informació, comunicació i visibilitat	39
8. Bones pràctiques	43
9. Conclusions i recomanacions: propostes per a millorar l'Estratègia de Comunicació	47

**Avaluació intermèdia de l'Estratègia de Comunicació dels PO FEDER i FSE
de la Comunitat Valenciana 2014-2020**

1. Metodologia d'avaluació

L'abast i el contingut d'aquesta avaluació s'ajusta a la metodologia establida en la *Guía Metodológica de Seguimiento y Evaluación de las Estrategias de Comunicación de los Programas Operativos del Fondo Europeo de Desarrollo Regional y del Fondo Social Europeo 2014-2020* vigent (d'ara endavant, GSE), elaborada per la Direcció General de Fons Europeus del Ministeri d'Hisenda i la Unitat Administradora del Fons Social Europeu (UAFSE), en el si del Grup Espanyol de Responsables d'Informació i Publicitat (GERIP). S'ajusta així mateix a les directrius de la xarxa GERIP, a fi d'homogeneïtzar els informes d'avaluació de les estratègies de comunicació dels programes operatius regionals.

D'acord amb el que s'ha acordat en relació amb la periodicitat dels exercicis d'avaluació, es desenvolupa aquesta avaluació intermèdia de l'Estratègia de Comunicació dels Programes Operatius del Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) i del Fons Social Europeu (FSE) de la Comunitat Valenciana 2014-2020 en l'annualitat 2019, primera de les previstes.

El marc temporal de l'avaluació comprén des de l'1 de gener de 2014 fins al 30 de juny de 2019.

Els objectius de l'avaluació són els següents:

- Analitzar el grau de **consecució dels objectius** de l'Estratègia de Comunicació dels PO FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020.
- Valorar l'**eficàcia i impacte de les mesures** de comunicació empreses quant als resultats i efectes aconseguits.
- Determinar la **visibilitat del FEDER, del FSE i de la mateixa UE** en la ciutadania valenciana.

1.1. Disseny tècnic de l'avaluació

El treball d'avaluació desenvolupat ha seguit un enfocament mixt i participatiu basat en la triangulació metodològica, i s'han utilitzat tècniques de caràcter quantitatiu i qualitatiu per a avaluar els àmbits definits amb la major riquesa i varietat de dades possible.

L'enfocament participatiu s'ha materialitzat amb la participació dels diferents agents implicats en el disseny, implementació, seguiment i avaluació de l'Estratègia de Comunicació:

- Autoritats de gestió FEDER (Direcció General de Fons Europeus del Ministeri d'Hisenda) i FSE (SGA de Gestió de la Unitat Administradora del Fons Social Europeu - UAFSE, del Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social).
- Organisme intermedi responsable de l'Estratègia de Comunicació regional FEDER i FSE (Direcció General de Fons Europeus de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic de la Generalitat Valenciana).
- Organismes gestors i entitats beneficiàries (públiques i privades) dels programes operatius FEDER i FS a la Comunitat Valenciana.
- Ciutadania de la Comunitat Valenciana (persones majors de 16 anys).

Les preguntes i criteris d'avaluació son els que es recullen en la GSE, i l'informe queda estructurat en els apartats següents:

1. **Metodologia d'avaluació.** Recull la contextualització de l'avaluació i la metodologia: motiu, abast temporal, agents implicats i les seues responsabilitats, mètodes i tècniques utilitzades, i condicionants i/o límits trobats en el desenvolupament dels treballs.
2. **Anàlisi del seguiment i aplicació de les recomanacions realitzades en l'avaluació final del període 2007-2013.** S'identifiquen les recomanacions de l'avaluació final del Pla de Comunicació dels Programes Operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2007-2013, i s'analitza el grau en què s'han tingut en consideració i s'han aplicat efectivament en el període actual de programació.

- 3. Anàlisi de l'avanç en el desenvolupament de l'Estratègia de Comunicació.** Partint de les conclusions de l'avaluació final del Pla de Comunicació dels Programes Operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2007-2013, s'analitza en quina mesura s'ha avançat pel que fa a la pertinència, validesa i consistència interna de l'Estratègia de Comunicació.

D'altra banda, es valoren els mitjans econòmics, humans i tècnics, especialment les pàgines web, de què es disposa per al desenvolupament de l'Estratègia de Comunicació, i del nivell d'integració del principi d'igualtat d'oportunitats en el disseny de l'Estratègia de Comunicació.

- 4. Anàlisi de l'aplicació de les mesures d'informació, comunicació i visibilitat.** Es valora l'avanç en l'execució de l'Estratègia de Comunicació sobre la base del sistema d'indicadors de comunicació i la seua execució pressupostària, atenent les obligacions establides en el Reglament de Disposicions Comunes (article 115 i annex XII), entre les quals l'elaboració i publicació de les llistes d'operacions.

Es revisa el compliment de la inclusió en els informes anuals d'execució dels programes operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana de la informació sobre els avanços en l'aplicació de l'Estratègia de Comunicació, acordat en la xarxa GERIP, i es valora la repercussió que els sistemes de seguiment tenen en la qualitat de l'execució d'aquesta estratègia.

- 5. Avaluació de les incidències detectades en el procés de verificació prèvia en relació amb els aspectes d'informació, comunicació i visibilitat. Presentació dels resultats a partir d'una mostra d'operacions.** Es revisa, d'una banda, el grau en què s'integren en els procediments de verificació i control preguntes relatives al compliment de la informació, comunicació i visibilitat en les llistes de control (*check-list*) utilitzades per al compliment de l'article 125.5 del Reglament (UE) núm. 1303/2013 i, d'altra banda, sobre una mostra d'operacions s'analitza el grau en què s'emplenen aquestes preguntes, i es valoren les possibles incidències detectades en els processos de verificació i control.

- 6. Avaluació de la integració del principi d'igualtat d'oportunitats, tant en les mesures d'informació, comunicació i visibilitat com en els efectes obtinguts per aquestes.** Suposa valorar com contribueixen els agents que executen l'Estratègia de Comunicació a visibilitzar la contribució dels fons estructurals a la igualtat d'oportunitats entre homes i dones, a considerar les necessitats de les dones en l'accés als diferents continguts informatius i a facilitar informació a les dones sobre les possibilitats de participació com a beneficiàries dels programes.

- 7. Anàlisi de l'impacte: assoliments i desafiaments de les activitats en matèria d'informació, comunicació i visibilitat.** S'analitza el grau en què s'estan aconseguint els objectius establits, a través de l'estudi dels indicadors d'impacte definits en la GSE. Com a resultat d'aquesta anàlisi s'identifiquen assoliments i desafiaments derivats de l'execució de les actuacions d'informació, comunicació i visibilitat incloses en l'Estratègia de Comunicació.

- 8. Conclusions i recomanacions: propostes per a millorar l'Estratègia de Comunicació.** Es detallen les principals conclusions i es formulen recomanacions encaminades a millorar la implementació i els resultats de l'Estratègia de Comunicació dels programes operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020.

- 9. Bones pràctiques.** Es valoren les bones pràctiques presentades en el període objecte d'avaluació i el compliment del que s'ha acordat en la xarxa GERIP.

1.2. Mètodes i tècniques utilitzades

La metodologia aplicada ha permés donar resposta a les preguntes i criteris d'avaluació, contrastant i complementant l'anàlisi de dades secundàries amb la informació procedent de tècniques complementàries de recollida de dades.

- Entrevistes a les autoritats de gestió, organisme intermedi i beneficiaris públics.

- Enquestes telefòniques a persones majors de 16 anys residents a la Comunitat Valenciana.
- Enquestes a beneficiaris públics i privats dels programes operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020.
- Grups de discussió amb organismes gestors i/o beneficiaris públics dels programes operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020.
- Investigació documental, incloent-hi la revisió de tots els documents que serveixen com a marc de referència, d'acord amb el que s'estableix en la GSE (Reglament (UE) núm. 1303/2013, Reglament d'execució (UE) núm. 821/2014, Estratègia de Comunicació dels Programes Operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020, *Breve manual recopilatorio de cuestiones de tipo práctico para los beneficiarios/as en materia de comunicación 2014-2020*, *Manual pràctic d'informació i publicitat dels programes operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020*, Avaluació final del Pla de Comunicació dels PO FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2007-2013, actes de les reunions de la xarxa GERIP, la xarxa GRECOM-GV i INFORM/INIO, entre altres.

1.3. Valoració de l'anterior

Els possibles biaixos i debilitats de les diferents tècniques d'investigació s'han minimitzat a través de l'aplicació d'una estratègia combinada d'obtenció d'informació i amb el reforç de la participació de tots els agents rellevants en el procés d'avaluació.

Cal assenyalar que, si bé l'ús d'eines amb continguts comuns per a totes les regions (com ara els qüestionaris enviats a organismes gestors i/o beneficiaris) constitueix un element positiu per a l'homogeneïtzació de la informació i l'agregació posterior de dades a escala nacional, comporta una certa pèrdua de flexibilitat i dificulta l'adaptació d'aquestes eines a les particularitats de la regió i a diferents tipus d'agents implicats (per exemple, empreses beneficiàries d'ajudes). Aquesta limitació s'ha esmenat per mitjà de l'aplicació de tècniques complementàries:

- Reunió de presentació i llançament de l'avaluació amb l'organisme intermedi i les persones responsables de l'Estratègia de Comunicació en els organismes gestors i/o beneficiaris.
- Grup de discussió amb organismes gestors i/o beneficiaris i l'organisme intermedi coordinador.
- Entrevistes semiestructurades amb organismes gestors i/o beneficiaris.

Avaluació intermèdia de l'Estratègia de Comunicació dels PO FEDER i FSE
de la Comunitat Valenciana 2014-2020

2. Anàlisi del seguiment i aplicació de les recomanacions realitzades (2007-2013)

L'Avaluació final del Pla de Comunicació dels Programes Operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2007-2013 va realitzar huit recomanacions estructurades en dos grups: les relatives al període de programació 2007-2013 i les que afectaven el marc 2014-2020.

L' informe de l'avaluació final s'ha presentat en els comitès de seguiment dels programes operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana, i les autoritats de gestió de FEDER i FSE i l'organisme intermedi l'han publicat en els seus portals web, a fi d'assegurar la transparència i la difusió de les seues conclusions i recomanacions a tota aquella entitat o persona interessada.

A continuació es presenta una valoració de cada una de les recomanacions incloses en aquest informe, considerant les mesures adoptades, si és el cas, i els efectes i resultats aconseguits com a conseqüència de la seua aplicació.

RECOMANACIÓ 1: *Prosseguir l'abocament i la gravació dels indicadors de comunicació de les activitats d'informació i publicitat realitzades fins a l'aprovació de la nova estratègia de comunicació (per al període 2014-2020), per a aconseguir una major aproximació als valors objectiu previstos per a tot el període de programació, la qual cosa facilitarà un tancament adequat del Pla de Comunicació.*

No ha pogut comprovar-se si al tancament del Pla de Comunicació dels Programes Operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2007-2013 s'havien gravat tots els indicadors corresponents a les actuacions d'informació, comunicació i visibilitat desenvolupades, per la qual cosa no és possible valorar el grau d'implementació de la recomanació.

No obstant això, sí que es va posar de manifest en l'avaluació final que s'havien fixat les bases per a posar en marxa un procés d'abocament de la informació continu en INFOCO, gràcies al consens aconseguït en les xarxes GERIP i GRECOM-GV. Des de l'any 2017, la Generalitat Valenciana requereix la informació als organismes gestors i/o beneficiaris en quatre moments del temps, coincidint amb els quatre trimestres de cada any.

RECOMANACIÓ 2: *Millorar la descripció de les actuacions per a recollir de manera explícita la contribució del FEDER o l'FSE en els registres de l'aplicació informàtica INFOCO o el tipus d'actuació posada en marxa.*

Aquesta recomanació s'ha implementat. La necessitat es va traslladar als organismes gestors i/o beneficiaris en una sessió de la xarxa GRECOM-GV en la qual es va treballar sobre el disseny de l'Estratègia de Comunicació corresponent al període 2014-2020.

La revisió dels registres en l'aplicació informàtica INFOCO2014 ha permés comprovar que s'està aplicant aquesta recomanació, ja que de forma majoritària s'indica en les descripcions de les actuacions la seua vinculació amb el programa operatiu corresponent, de manera que es millora la qualitat dels registres que informen sobre les accions d'informació, comunicació i visibilitat que es desenvolupen.

RECOMANACIÓ 3: *Continuar treballant en la difusió dels principals resultats aconseguits en els projectes cofinançats en el marc dels PO FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana, amb la finalitat de millorar el coneixement que la població té sobre les seues principals àrees d'intervenció. Una de les vies més eficients per a això la constitueix la presentació de bones pràctiques d'operacions cofinançades amb una justificació motivada del compliment de tots els criteris establits.*

S'atén plenament aquesta recomanació incorporant en la programació de l'Estratègia de Comunicació dels Programes Operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020 les bones pràctiques com a eix fonamental, i els requisits aconseguits en la xarxa GERIP respecte a objectius quantitatius i proporció de despesa sobre el certificat per centre directiu.

Un altre dels criteris per a la consideració de bones pràctiques és la comunicació adequada de l'acció entre la ciutadania, la qual cosa suposa un element impulsor de la difusió de les actuacions

cofinançades en el marc dels programes operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020.

RECOMANACIÓ 4: *Així mateix, per a millorar la visibilitat de la política de cohesió és necessari particularitzar el missatge i les vies de comunicació utilitzades amb la finalitat de sensibilitzar la població menys receptiva, com la població femenina i la de més edat (de 75 anys o més).*

Atenent aquesta recomanació, s'ha inclòs en l'Estratègia de Comunicació una mesura específica per a arribar a la població femenina, la mesura 4.2, que estableix que per a millorar el coneixement sobre el suport comunitari entre la població femenina es recorre a l'elaboració d'una llista de contactes d'associacions representatives en l'àmbit d'aquest col·lectiu (associacions empresarials, socials...), les quals es mantindran puntualment informades a través de correu electrònic de la publicació de noves convocatòries d'ajudes i novetats en l'àmbit dels fons europeus.

També s'ha avançat pel que fa a la particularització del missatge, a través de la inclusió en l'Estratègia de Comunicació de la possibilitat d'incloure en el disseny i en els documents de suport als beneficiaris/gestors les recomanacions de la *Guía para incorporar el enfoque de género en la información y comunicación de los fondos estructurales y de inversión europeos (2014-2020)*, elaborada per l'Institut de la Dona i per a la Igualtat d'Oportunitats.

No obstant això, s'estima que la incorporació d'aquesta recomanació és parcial, atés que no s'han concretat actuacions ni mesures de comunicació per a arribar a algun dels grups de població menys receptius, com la població de més edat.

RECOMANACIÓ 5: *Incidir en la distribució d'orientacions als gestors de cara a continuar garantint la seua important tasca a l'hora de donar a conèixer als beneficiaris les seues obligacions en matèria d'informació i publicitat.*

S'incorpora aquesta recomanació, ja que el contingut de l'Estratègia de Comunicació s'ha consensuat en la xarxa GRECOM-GV, amb la finalitat de donar cobertura als requisits reglamentaris que s'han fet més exigents en l'afany per arribar als beneficiaris, i en particular als privats, i es constata la comunicació freqüent amb els organismes gestors i/o beneficiaris a través dels diferents mecanismes establits (reunions de xarxes, jornades formatives, instruccions, comunicacions directes, etc.).

L'Estratègia de Comunicació preveu, igualment, l'ús de diferents vies per part de les autoritats de gestió i de l'organisme intermediari per a donar suport a tots els beneficiaris en el compliment de les seues obligacions en matèria d'informació, comunicació i visibilitat.

RECOMANACIÓ 6: *Iniciar els treballs de preparació de la futura estratègia de comunicació en el marc de la xarxa GERIP, garantint així l'aplicació del principi de partenariat i tenint en compte les lliçons apreses en el període de programació 2007-2013 quant als mecanismes de seguiment, avaluació i selecció de bones pràctiques.*

S'incorpora en el disseny de l'Estratègia de Comunicació 2014-2020 el principi de partenariat, considerant-se els acords en el si de la xarxa GERIP i assegurant la participació dels organismes gestors i/o beneficiaris a través dels mecanismes de participació establits com, per exemple, reunions de la xarxa GRECOM-GV a l'inici del període de programació 2014-2020.

La preparació de l'Estratègia de Comunicació dels Programes Operatius del FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020 s'ha realitzat sobre la base del contingut comú que han d'incorporar totes les estratègies de comunicació per al període 2014-2020, i considerant altres aspectes que suposen una novetat, atenent els acords a què s'ha arribat en el marc de la xarxa GERIP. Aquestes novetats deriven, d'una banda, de les lliçons apreses de l'experiència passada i, d'altra, de qüestions com la major rellevància de les bones pràctiques o la necessitat d'incorporar plans anuals per al desenvolupament de la comunicació, entre altres.

RECOMANACIÓ 7: *Recollir en l'estratègia mesures específiques dirigides als beneficiaris privats (empreses, fundacions, etc.) que contribuïsquen a elevar el seu protagonisme en la consecució dels objectius en matèria de comunicació.*

S'ha donat resposta a aquesta recomanació en el disseny de l'Estratègia de Comunicació preveient diferents mesures orientades als beneficiaris d'ajudes. Així, s'ha previst la posada en marxa per als beneficiaris, per part de l'autoritat de gestió del FEDER, d'una eina informàtica descarregable del portal únic per a elaborar elements de comunicació (plaques, cartells, la informació per a posar en documents, etc.). No obstant això, la aplicació d'aquesta mesura no s'ha produït.

Així mateix, es recullen en l'Estratègia de Comunicació mesures a desenvolupar pels beneficiaris d'ajudes que els permeten tant contribuir als objectius en matèria de comunicació com donar compliment a les obligacions establides per a aquests agents en la reglamentació comunitària.

Finalment, es preveu en el disseny de l'Estratègia, per part de l'organisme intermedi, la posada en marxa de una "plataforma d'intercomunicació" que reculla recursos i enllaços d'utilitat per a tots els agents que participen en la informació, comunicació i visibilitat dels fons. Aquesta plataforma està en funcionament, i també s'ha posat a disposició dels beneficiaris privats el *Manual pràctic d'Informació i Publicitat dels Programes Operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020*, que inclou instruccions dirigides a facilitar-los el compliment dels objectius en matèria de comunicació.

RECOMANACIÓ 8: *Unificar la forma de consideració dels requeriments en matèria d'informació i publicitat, en les llistes de verificació utilitzades pels organismes encarregats de realitzar les tasques de control, de cara a facilitar el seguiment i l'avaluació de la seua consideració efectiva.*

Aquesta recomanació no s'ha aconseguit implementar com a mesura concreta en l'Estratègia de Comunicació. Si bé s'hi estableix que "s'està estudiant la possibilitat d'utilitzar un model comú a introduir en les llistes de verificació", s'ha pogut comprovar que hi ha diferents models de llistes de comprovació, tal com es detalla en l'apartat 5 d'aquest informe.

Considerant totes les recomanacions de l'Avaluació final del Pla de Comunicació dels Programes Operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2007-2013, es constata que la majoria han sigut ateses en aquest període de programació 2014-2020, i que això redunda en una millora tant en la programació com en la gestió i en l'execució, seguiment i resultats.

Avaluació intermèdia de l'Estratègia de Comunicació dels PO FEDER i FSE
de la Comunitat Valenciana 2014-2020

3. Anàlisi de l'avanç en el desenvolupament de l'Estratègia de Comunicació

L'anàlisi de pertinència, validesa i coherència i proporcionalitat de l'Estratègia de Comunicació es realitza sobre l'última versió disponible de l'Estratègia de Comunicació dels Programes Operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020,¹ valorant els avanços realitzats en relació amb les conclusions de l'avaluació final del Pla de Comunicació dels Programes Operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2007-2013.

3.1. Principals avanços aconseguits respecte a la pertinència de l'Estratègia de Comunicació

D'acord amb les exigències del Reglament (CE) núm. 1303/2013, relatiu a la programació, gestió i seguiment dels fons estructurals per al període 2014-2020, s'ha elaborat l'Estratègia de Comunicació dels Programes Operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020, que comprén les mesures d'informació, comunicació i visibilitat que es desenvoluparan pel que fa a les seues actuacions en el marc dels programes operatius FEDER de la Comunitat Valenciana 2014-2020 i FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020.

Aquesta estratègia va ser aprovada per primera vegada en els comitès de seguiment dels PO FEDER i PO FSE celebrats el 18 de maig de 2016 i el 3 de març de 2016, respectivament, i manté els elements que doten de pertinència l'Estratègia de Comunicació.

Amb el disseny de l'Estratègia de Comunicació es consolida el plantejament desenvolupat en el període anterior de programació que fomenta un entorn de cooperació. Les autoritats de gestió dels programes operatius i totes les comunitats autònomes han treballat de manera conjunta en el si de la xarxa GERIP, i en el cas dels organismes de la Comunitat Valenciana a través de la xarxa GRECOM-GV.

Aquest enfocament participatiu constitueix un element amb incidència positiva en la pertinència de l'Estratègia, i assegura l'aplicació de les directrius en matèria de comunicació respecte als principis rectors de simplificació i transparència.

Existeix també plena adequació pel que fa a la documentació i orientacions procedents de les xarxes de comunicació INFORM i INIO de la Comissió Europea, que responen a la necessitat, per exemple, de donar la visibilitat dels fons en aquest període de programació, o a la de crear una base de dades de bones pràctiques.

Des del punt de vista del seguiment de l'Estratègia de Comunicació, s'han consolidat avanços iniciats en el període anterior que han repercutit en la millora de la seua pertinència, com ara l'aplicació de criteris comuns per a la determinació de la despesa associada a les mesures d'ICV o l'ampliació de la periodicitat en la recopilació de dades d'indicadors de comunicació quatre vegades a l'any; en aquest últim cas es dona resposta a recomanacions derivades de l'avaluació final del Pla de Comunicació dels Programes Operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2007-2013.

Aquests elements permeten concloure que es consoliden els avanços iniciats en el període anterior de programació (2007-2013) pel que fa a la pertinència de l'Estratègia de Comunicació, la qual cosa permet que el plantejament per a abordar la comunicació en aquest període responga plenament a les directrius d'aplicació en la matèria i que es done resposta a les necessitats detectades.

3.2. Principals avanços aconseguits respecte a la validesa i consistència interna de l'Estratègia de Comunicació

El disseny del Pla de Comunicació dels Programes Operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2007-2013 es va centrar en la definició d'un esquema d'objectius i un marc d'actuació destinat a garantir la publicitat de les intervencions, la transparència de la seua execució i la informació dels avanços produïts.

¹ Document de data 3 de juny de 2019.

L'articulació d'aquesta Estratègia de Comunicació dels Programes Operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020 posa de manifest la continuïtat del marc d'actuació anterior i delimita de manera precisa un enfocament d'intervenció en què tots els components es relacionen de forma lògica:

- Es fixen **objectius de comunicació** clars i basats en el treball de partenariat en el marc de la xarxa GERIP.
- S'identifiquen **destinatariis** de l'Estratègia, a fi d'orientar les mesures de comunicació a les necessitats de cada grup.
- S'estableixen **mesures d'informació i comunicació** coherents amb els objectius definits i els grups destinataris de l'Estratègia.

L'Estratègia de Comunicació s'estructura en tres objectius específics coherents amb les necessitats detectades i en sintonia amb la direcció adoptada en el període 2007-2013:

- Objectiu específic 1 (OE1): Informar l'opinió pública sobre el desenvolupament dels programes operatius, a través d'actuacions que transmeten el paper que exerceix la Unió Europea en les actuacions previstes en els programes, i els resultats aconseguits gràcies a aquests.
- Objectiu específic 2 (OE2): Augmentar la participació dels agents en la difusió cap als potencials beneficiaris de les oportunitats de participació que ofereixen els programes operatius, garantint d'aquesta manera nivells adequats de transparència en el seu desenvolupament.
- Objectiu específic 3 (OE3): Dotar d'un major suport els beneficiaris de les ajudes en el compliment de les seues obligacions en matèria de comunicació.

La conjunció d'aquests tres objectius permet formular l'objectiu final de l'Estratègia com el de:

“Dotar de major notorietat i transparència les actuacions de la Unió Europea entre la ciutadania i els seus potencials beneficiaris a la Comunitat Valenciana”

La consideració dels resultats del Pla de Comunicació 2007-2013, juntament amb la necessitat d'avançar i optimitzar àmbits amb marge de millora, ha derivat en la formulació d'objectius rellevants per a incrementar la visibilitat de la participació comunitària, pertinents en termes de la seua adequació a la realitat regional, i coherents amb les orientacions comunitàries.

En el marc 2014-2020 també ha sigut més ambiciós el disseny de l'Estratègia de Comunicació per mitjà de l'ampliació dels objectius a cobrir per les mesures d'ICV amb l'establiment de valors objectiu superiors en la majoria d'indicadors de realització:

- Augment significatiu del nombre previst d'actes públics, que ha passat de 960 a 3.805.
- Augment del nombre de publicacions externes, de 620 a les 786 actuals.
- Augment significatiu del nombre de documentació interna distribuïda cap als agents participants dels programes operatius, que ha passat dels 490 previstos a 1.447.

Quant als destinataris, l'Estratègia identifica quatre grups amb característiques i necessitats particulars que requereixen diferents fórmules i vies d'informació i comunicació: beneficiaris potencials, beneficiaris, el públic en general i mitjans de comunicació social o agents difusors. Per cada grup s'estableixen mesures, així com l'organisme responsable de la seua execució.

L'Estratègia preveu l'execució d'un total de 39 tipus de mesures d'informació, comunicació i visibilitat, i destaquen en nombre la tipologia dirigida al públic en general (22 dels 39 tipus de mesures previstos). Per contra, els tipus de mesures enfocades solament a beneficiaris potencials són els de menor rellevància en termes quantitius (4 tipus dels 39 previstos).

L'organisme intermedi es configura com el principal executor de l'Estratègia, atenent el tipus de mesures de què és responsable (22 de les 39 mesures previstos). Els beneficiaris finals, per la seua

banda, són els que participen en menor grau en la implementació de l'Estratègia, sempre atenent la tipologia de mesures de què són responsables (4 de les 39 previstes).

Les mesures de l'Estratègia de Comunicació responen als tres objectius específics, però no es recull de manera expressa la seua vinculació amb els objectius, la qual cosa s'identifica com una debilitat en termes de consistència interna.

3.3. Adequació de la dotació dels mitjans econòmics, humans i tècnics assignats a les tasques de comunicació dels fons

La dotació de recursos humans per a l'Estratègia de Comunicació per part de l'autoritat de gestió de l'FSE es considera reduïda en termes quantitativus. Compta amb una persona responsable del desenvolupament de les actuacions d'informació, comunicació i visibilitat per a tots els programes operatius FSE, tant regionals com pluriregionals. Si bé la seua experiència es considera adequada, la dotació en termes quantitativus és insuficient i provoca dificultats en el desenvolupament de competències en matèria de seguiment, registre d'indicadors o validació de bones pràctiques.

L'autoritat de gestió del FEDER, per la seua banda, compta amb un equip de persones adequat en termes quantitativus, considerant l'abast de les seues responsabilitats en relació amb el desenvolupament i seguiment de l'Estratègia de Comunicació dels Programes Operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana. Aquest equip està compost per quatre persones amb experiència en la matèria. Tres d'elles desenvolupen tasques vinculades amb l'actualització de continguts web, la revisió i aprovació de bones pràctiques i la coordinació de la xarxa GERIP, amb el suport d'una quarta persona que fa tasques de secretaria.

La composició de l'equip humà de l'organisme intermedi coordinador i organismes gestors i/o beneficiaris per al desenvolupament de l'Estratègia de Comunicació es considera suficient, adequada i proporcional a les tasques que han de desenvolupar d'acord amb les seues responsabilitats en matèria d'informació, comunicació i visibilitat.

No obstant això, s'observen dues debilitats pel que fa a aquest equip. D'una banda, són recursos compartits amb altres àrees, la qual cosa dificulta la prioritització de la comunicació davant d'altres tasques. D'altra banda, i d'acord amb la informació recopilada en el treball de camp, en els equips es combinen persones amb un elevat grau d'especialització i experiència en matèria de fons europeus amb persones contractades de manera temporal amb menor experiència i coneixement tècnic, que afecta el desenvolupament adequat de les mesures de l'Estratègia de Comunicació.

La dotació de mitjans materials i tècnics per a l'execució de l'Estratègia de Comunicació es considera adequada i està conformada per tots els mitjans que aporten les parts implicades en l'aplicació dels programes operatius FEDER i FSE a la Comunitat Valenciana.

Entre els recursos tècnics destaquen, d'una banda, les pàgines web de tots els agents que executen l'Estratègia de Comunicació i, d'altra, un sistema compartit d'emmagatzematge de documentació en línia (plataforma d'intercomunicació) que l'organisme intermedi ha posat en marxa i manté. Aquesta eina informàtica permet a tots els gestors tindre accés directe i en qualsevol moment a instruccions, manuals, actes o models que puguen servir-los de suport per al desenvolupament de les seues actuacions d'informació i comunicació, per la qual cosa la seua disponibilitat és valorada molt positivament per l'equip avaluador.

Per la seua banda, els espais web específics dels diferents agents implicats en el desenvolupament de l'Estratègia de Comunicació tenen una especial rellevància, atesa l'aposta per la potenciació del canal en línia per a la difusió d'informació relacionada amb els fons europeus.

Atenent el que s'estableix en l'article 115, punt 1, del Reglament de Disposicions Comunes (UE) 1303/2013, l'autoritat de gestió del FEDER disposa d'un portal d'internet únic que proporciona

informació sobre tots els programes operatius del FEDER i enllaços als llocs web dels organismes intermedis i beneficiaris que posen en marxa actuacions cofinançades amb FEDER i FSE.

Aquest portal s'integra en la web de la Direcció General de Fons Europeus,² que es valora de manera positiva, ja que estructura els continguts d'acord amb els quatre apartats establits en la xarxa GERIP (programació, gestió, avaluació i comunicació) i conté informació actualitzada i completa. No obstant això, la pàgina podria millorar-se en termes d'accessibilitat i disposició per a facilitar i simplificar l'accés i la consulta de la informació, ja que els continguts no són visibles des de la pàgina d'accés, i cal accedir prèviament a l'apartat "La política regional i els seus instruments" / "Període 2014-2020".

L'autoritat de gestió de l'FSE, per la seua banda, disposava en l'àmbit temporal d'aquesta avaluació d'un portal d'internet molt millorable, atés que no estava estructurat d'acord amb el criteri comú establert en la xarxa GERIP i faltava informació rellevant sobre aspectes relacionats amb la programació, la gestió, la comunicació i l'avaluació dels programes operatius de l'FSE a Espanya, i fins i tot tenia continguts desactualitzats i referits al període de programació anterior, com per exemple els relatius a les bones pràctiques.

D'altra banda, l'Estratègia de Comunicació estableix que els programes operatius de l'FSE i del FEDER de la Comunitat Valenciana han de comptar amb una web d'accés lliure en la qual la ciutadania dispose d'informació actualitzada sobre les possibilitats i resultats dels programes operatius i els projectes cofinançats.

També els organismes gestors i/o beneficiaris disposen en la seua pàgina web d'un apartat específic relatiu als fons estructurals, en el qual s'inclou un enllaç al lloc únic gestionat per les autoritats de gestió, segons el que s'estableix en la mesura 3.22 de l'Estratègia de Comunicació.

L'estructuració i els continguts de tots aquests espais web són millorables, si bé s'observen diferències en funció dels agents:

- Hi ha un primer grup d'entitats els espais web específics de les quals es valoren de manera positiva, però que tenen un cert marge de millora. A pesar d'incloure continguts adequats a la tipologia d'operacions que gestionen i de fer un ús correcte dels logotips i lemes de cada fons, no tenen el seu espai web estructurat en els quatre apartats acordats en el GERIP. Tampoc s'hi inclou un apartat amb informació sobre avaluació.

Les entitats que es troben en aquesta situació són les següents:

- L'organisme intermedi coordinador.
- Gestors/beneficiaris del programa operatiu FEDER:
 - La Direcció General d'Administració Local.
 - La Direcció General de Canvi Climàtic.
 - La Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública.
 - La Direcció General de Tecnologies de la Informació i les Comunicacions.
 - La Direcció General d'Universitat, Investigació i Ciència.
 - La Subdirecció General d'Infraestructures Educatives.
 - Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana, FGV.
 - La Sotssecretaria de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic.
 - La Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives.
 - L'Institut Valencià de Competitivitat Empresarial, IVACE.
 - L'Institut Valencià d'Investigacions Agràries, IVIA.
 - La Conselleria de Justícia, Administració Pública, Reformes Democràtiques i Llibertats Públiques.
 - La Direcció General d'Obres Públiques, Transport i Mobilitat.
 - L'Institut Valencià de Finances, IVF.

² <https://www.dgfc.sepg.hacienda.gob.es/sitios/dgfc/ca-ES/Paginas/Inicio.aspx>.

- Gestors/beneficiaris del programa operatiu FSE:
 - La Direcció General d'Inclusió Social.
 - La Direcció General de Fons Europeus (EURODISSEA).
 - L'Institut Valencià d'Investigacions Agràries, IVIA.
 - El Servei Valencià d'Ocupació i Formació - LABORA (Direcció General de Planificació i Serveis i Direcció General d'Ocupació i Formació).
 - La Direcció General de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial.
 - L'Institut Valencià de Finances, IVF.
- En un tercer grup es troben les entitats que presenten un major marge de millora dels seus espais web. En aquests casos, a més de no estar estructurats d'acord amb el criteri comú establert en la xarxa GERIP, els espais presenten mancances perquè presenten la informació a penes sense text explicatiu, falta informació sobre aspectes relacionats amb la programació, la gestió, la comunicació i l'avaluació del programa operatiu corresponent i, en algun cas, tenen continguts desactualitzats i referits al període de programació anterior.

Les entitats són les següents:

- Gestors/beneficiaris del programa operatiu FEDER:
 - La Direcció General del Medi Natural i Avaluació Ambiental.
 - L'Entitat Pública de Sanejament d'Aigües Residuals de la Comunitat Valenciana, EPSAR.
- Gestors/beneficiaris del programa operatiu FSE:
 - Turisme Comunitat Valenciana.
 - La Direcció General d'Universitats, Investigació i Ciència.

La dotació financera de l'Estratègia de Comunicació es considera adequada, atenent el criteri de proporcionalitat.

Hi ha correspondència entre l'import assignat a les actuacions recollides en els programes operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020 i el previst per a les actuacions en matèria d'informació, comunicació i visibilitat recollides en l'Estratègia de Comunicació (0,25% del total), que a més està en línia amb el que es va acordar en la xarxa GERIP.³

3.4. Consideració del principi d'igualtat d'oportunitats en l'Estratègia de Comunicació

En la fase de disseny es respon adequadament a l'únic requisit relatiu al principi d'igualtat d'oportunitats recollit en l'annex XII del Reglament (UE) núm. 1303/2013, del Parlament Europeu i del Consell, i que estableix que "s'haurà d'incloure una descripció dels materials que es posaran a disposició en formats accessibles per a les persones amb discapacitat".

Això queda recollit en l'Estratègia de Comunicació, en l'apartat 3.5, en el qual s'indica que "els materials es posaran a disposició en formats accessibles per a les persones amb discapacitat, s'utilitzaran subtítols en els audiovisuals i en totes les mesures que es basen en emissió d'imatges. Així mateix, s'adaptaran els productes digitals a les diferents grandàries de pantalla perquè es pugui llegir el contingut amb independència del dispositiu que es trie o que es necessite utilitzar. Es podrà utilitzar a més per a les publicacions electròniques tipus de lletra que estiguen concebudes per a lectors amb discapacitat visual, i en la mesura del possible, s'utilitzaran programes de lectura de text (TTS) que permeten convertir el text digital a veu sintetitzada a través del programa informàtic adequat".

³ Reunió del 14 de juliol de 2015. S'estableix que s'ha de destinar a informació, comunicació i visibilitat un import pròxim al 0,3% del total del programa operatiu.

A més, s'inclou en l'Estratègia de Comunicació una mesura específica per a millorar el coneixement sobre el suport comunitari entre la població femenina, la mesura 4.2, que està implementada des de maig de 2019.

Així mateix, i a nivell de mesures concretes, s'introdueix el principi d'igualtat d'oportunitats com a requisit que han de complir totes les operacions susceptibles de ser considerades bones pràctiques. En la mesura 3.5, "Consolidació de la base de dades de bones pràctiques d'actuacions cofinançades pel FEDER creada per l'autoritat de gestió en el període anterior, disponible en la web de la política regional i els seus Instruments", es preveu com a sisé criteri consensuat en el GERIP la "consideració dels criteris horitzontals d'igualtat d'oportunitats i no-discriminació, així com responsabilitat social i sostenibilitat ambiental. S'ha d'indicar com s'han aplicat aquests criteris en l'actuació corresponent".

No obstant això, i en opinió de l'equip avaluador, es considera que la integració del principi d'igualtat d'oportunitats en la fase de disseny podria millorar-se, atés que queda limitat a la igualtat de tracte, i no es preveu la perspectiva de gènere de forma transversal en l'Estratègia de Comunicació:

- No es recull en el marc de referència la legislació sobre igualtat de dones i homes ni es té en compte el coneixement generat en igualtat.
- No s'esmenta explícitament la igualtat com a objectiu general o específic.
- No es desagreguen totes les dades referides a persones per sexe.
- No es defineixen indicadors de gènere.

També es podrien incloure mesures per a assegurar la igualtat de tracte en col·lectius com, per exemple, persones amb mobilitat reduïda o migrants.

Avaluació intermèdia de l'Estratègia de Comunicació dels PO FEDER i FSE
de la Comunitat Valenciana 2014-2020

4. Anàlisi de l'aplicació de les mesures d'informació, comunicació i visibilitat

4.1. Avanços en l'execució de les mesures

A 30 de juny de 2019 quasi tots els tipus de mesures d'informació, comunicació i visibilitat previstes en l'Estratègia de Comunicació (34 de les 39) ja s'havien posat en marxa, i solament queden pendents les següents:

- **MESURA 2.1. L'autoritat de gestió del PO FEDER facilitarà una eina informàtica que es descarregarà del portal únic, a través de la qual els beneficiaris del FEDER i del FSE, si ho estimen oportú, podran elaborar els seus elements de comunicació.**

Si bé és cert que l'organisme intermedi coordinador ha elaborat un manual/guia sobre informació i comunicació amb exemples gràfics i plantilles, l'autoritat de gestió no ha posat a la disposició dels beneficiaris aquesta eina informàtica. Sí que ha elaborat i posat a disposició de tots els agents un *Breve manual recopilatorio de cuestiones de tipo práctico para los beneficiarios/as en materia de comunicación 2014-2020*.

- **MESURA 2.6. Creació d'una aplicació informàtica per a la recopilació de les actuacions de comunicació i els indicadors en la qual els mateixos beneficiaris adquireixen la responsabilitat d'abocar.**

D'acord amb la informació facilitada per l'organisme intermedi, aquesta mesura no ha sigut implantada (s'usa l'aplicació desenvolupada per l'autoritat de gestió, INFOCO2014).

- **MESURA 3.14. Geolocalització de les actuacions cofinançades.**

D'acord amb la informació facilitada per l'organisme intermedi, s'està treballant en aquest projecte des de juny de 2019, i la posada en marxa està prevista al maig de 2020.

- **MESURA 4.3. Seminaris per a periodistes sobre temàtiques relacionades amb la política de cohesió, els programes operatius i/o projectes cofinançats.**

No hi ha constància de la realització d'aquests seminaris en INFOCO2014 ni s'inclouen en els plans anuals d'actuació.

- **MESURA 4.6. Desenvolupament de guies destinades a agents difusors.**

No hi ha constància de la realització d'aquestes guies en INFOCO2014 ni s'inclouen en els plans anuals d'actuació.

Encara que s'han iniciat quasi tots els tipus de mesures, l'avanç en la implementació de l'Estratègia de Comunicació a 30 de juny de 2019, pel que fa a les fites programades en el sistema d'indicadors d'execució, es valora com a mitjà, i varia en funció dels tipus d'activitats d'informació, comunicació i visibilitat.

Taula 1. Quadre resum d'indicadors de realització i resultats (1/1/14 a 30/6/19)

Activitat	Indicador realització	Programació	Execució	%	Indicador resultat	Programació	Execució	%	Import estimat
1	Nombre d'activitats i actes públics	3.805	233	6,1%	Nombre d'assistents	95.650	29.880	31,2%	100.303
2	Nombre d'accions de difusió	1.750	1.458	83,3%	---	---	---	---	232.531
3	Nombre de publicacions externes realitzades	786	74	9,4%	% publicacions distribuïdes/editades	100%	90,6%	90,6%	21.654
					Nombre de punts de distribució	89	34	38,2%	
4	Nombre de pàgines web	26	26	100,0%	Nombre de visites	600.000	250.340	41,7%	0
5	Nombre de suports publicitaris	1.001	287	28,7%	---	---	---	---	111.309
6	Nombre de documentació interna distribuïda	1.447	228	15,8%	% d'organismes coberts	100%	79,7%	79,7%	7.819
7	Nombre de xarxes d'informació i publicitat	4	4	100,0%	Nombre de reunions	80	40	50,0%	2.415
					Nombre d'assistents	74	69	92,7%	

Font: INFOCO2014 (data de consulta 29/7/19)

A 30 de juny del 2019 s'ha aconseguit posar en marxa totes les xarxes d'informació i publicitat i les pàgines web previstes, i s'ha aconseguit també una alta execució en les accions de difusió. Per contra,

la resta dels indicadors mostren una realització molt baixa respecte al que s'havia previst, especialment les activitats i actes públics i les publicacions externes.

Això no obstant, la implementació de l'Estratègia de Comunicació ha estat vinculada de forma coherent amb el tipus d'actuacions cofinançades pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional i el Fons Social Europeu.

En el cas del FEDER, hi ha hagut una elevada concentració en accions de difusió a través de notes de premsa i publicacions de resolucions de convocatòries d'ajudes en el DOGV, així com publicacions de licitacions, adjudicacions i formalització de contractes, que tenen un impacte limitat en la ciutadania. L'ús d'eines com ara vídeos o publicacions en xarxes socials ha sigut molt menys rellevant, i la difusió en mitjans de comunicació tradicionals (a través de falques de ràdio, per exemple) ha sigut residual.

Per a la comunicació del PO FSE igualment s'han utilitzat de forma majoritària les publicacions de licitacions, adjudicacions i formalització de contractes, juntament amb les notes de premsa, encara que també s'han desenvolupat accions de major cobertura de la població objectiu com, per exemple, publicacions d'informació en xarxes socials, vídeos publicitaris, reportatges en televisions locals o anuncis i entrevistes en emissores locals de ràdio, en la majoria per la Direcció General d'Inclusió Social de la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives, a través de les entitats beneficiàries de les ajudes.

També s'han realitzat activitats i actes públics (presentacions de projectes i de línies d'ajudes, rodes de premsa o jornades informatives amb la població, entre altres), si bé amb freqüència es tracta d'esdeveniments la descripció dels quals dificulta el seu encaix amb les mesures de l'Estratègia, especialment amb la 3.20, que és amb la que té més relació.⁴ Alguns exemples de descripcions genèriques serien els següents:

- “Reunió amb l'organització no governamental per al desenvolupament (ONGD) Mans Unides en el CdT d'Alacant”
- “Consell Assessor CdT Torrevella. Programació 2 semestre 2016”
- “Presentació política (alcaldessa i regidors)”
- “Celebració del Dia de la Dona a la Coma”

En línia amb l'avanç en l'execució, el nivell de consecució de resultats dels indicadors de les mesures d'informació, comunicació i visibilitat executades és baix. L'únic indicador que ha aconseguit un acompliment adequat és el que informa sobre les persones assistents a les xarxes d'informació i publicitat, encara que solament s'han celebrat la meitat de les previstes. No s'ha aconseguit el tràfic esperat per als espais web, i encara que s'ha distribuït i/o editat un percentatge important de publicacions, aquestes no havien aconseguit en nombre ni el 10% de les previstes.

Per als altres indicadors, a més de la baixa execució s'ha obtingut un baix resultat, especialment el relatiu a persones assistents a les activitats i esdeveniments i els punts de distribució d'informació. També la proporció d'organismes coberts amb la documentació interna distribuïda s'allunya del valor objectiu.

Les actuacions d'informació, comunicació i visibilitat vinculades a l'FSE contribueixen en major grau a la consecució de resultats relacionats amb els actes públics, la qual cosa és coherent amb el major volum d'esdeveniments que s'han organitzat.

Els valors aconseguits pels indicadors d'execució i resultats limiten l'eficàcia i efecte de l'Estratègia de Comunicació implementada fins a juny de 2019 i, a pesar de la tendència creixent en l'execució

⁴ Activitats i actes públics relacionats amb projectes que han rebut suport, com ara jornades, actes de presentació, inauguració d'actuacions cofinançades, participació en fires... que faciliten la difusió dels resultats aconseguits gràcies als PO. Per part d'algun dels organismes gestors hi ha prevista, a més, la realització de sessions grupals per a beneficiaris potencials.

de les mesures i de les previsions dels organismes gestors i/o beneficiaris recollides en les entrevistes i grups de discussió, s'anticipa un cert risc per a aconseguir les fites programades d'algunes tipologies d'actuacions d'informació, comunicació i visibilitat.

D'altra banda, aquest sistema de seguiment, i el disseny de l'Estratègia, no permet mesurar adequadament l'avanç en l'assoliment dels objectius de l'Estratègia de Comunicació ni la cobertura dels grups destinataris, ja que les accions que s'inclouen en els indicadors d'execució i resultats no es registren vinculades ni a les mesures, ni als objectius o a la població destinatària.

La relació entre el pressupost executat respecte al previst en l'Estratègia de Comunicació, i d'acord amb les dades registrades en INFOCO2014, és baixa per al moment intermedi d'execució de l'Estratègia (24,28% del total estimat).

En aquest aspecte, s'observa que no tots els organismes gestors i/o beneficiaris apliquen els mateixos criteris per a registrar despesa vinculada amb les activitats d'informació, comunicació i visibilitat en l'aplicació informàtica INFOCO2014 (es detecten despeses incoherents amb l'actuació, cartells sense despesa associada i cartells amb despesa associada, per exemple), per la qual cosa, per a augmentar la seua qualitat, hauria de millorar-se l'homogeneïtat per mitjà de l'aplicació de criteris comuns d'imputació.

Així mateix, s'estima que seria positiu que la informació sobre despesa executada en accions de comunicació fora tan homogènia com siga possible, independentment de l'eina informàtica en la qual es registre (INFOCO2014 o Fondos2020).

D'altra banda, destaca la debilitat que han expressat amb freqüència les persones responsables de l'Estratègia de Comunicació en els organismes gestors i/o beneficiaris, relativa a la necessitat d'aportar recursos propis davant la falta d'una assistència tècnica per al desenvolupament de les actuacions que els corresponen d'acord amb el que s'estableix en l'Estratègia de Comunicació, la qual cosa és una limitació per al correcte desenvolupament de totes les mesures previstes.

Considerant el nivell de participació en l'execució de les mesures recollides en l'Estratègia de Comunicació, així com la seua adequació al compliment de les responsabilitats de les autoritats de gestió, de l'organisme intermedi i dels organismes gestors i/o beneficiaris establides en l'annex XII del Reglament (UE) de Disposicions Comunes 1303/2013, s'identifica un grup d'agents l'acompliment dels quals es pot valorar de manera positiva:

- Autoritat de gestió del FEDER. La seua activitat se centra en les xarxes de comunicació i en el desenvolupament d'actuacions vinculades amb l'organització d'actes sobre política regional i fons europeus a Espanya, com també amb el manteniment del portal web únic, en coherència amb l'atenció a les responsabilitats establides en el Reglament de Disposicions Comunes i en l'Estratègia de Comunicació.

La mesura que encara no ha desenvolupat és la 2.1, que implica, també d'acord amb el que s'estableix en el Reglament, facilitar eines d'informació i comunicació, amb inclusió de plantilles en format electrònic, per a ajudar els beneficiaris a complir les obligacions establides en la secció 2.2 del Reglament.

- Organisme intermedi coordinador. Registra actuacions d'informació, comunicació i visibilitat alineades amb les mesures de què es responsabilitza, segons l'Estratègia de Comunicació, i que inclou jornades de debat amb la ciutadania, cursos per a organismes gestors i/o beneficiaris, butlletins electrònics informatius sobre fons europeus i l'organització de les reunions de la xarxa GRECOM-GV, entre altres actuacions.
- Institut Valencià de Competitivitat Empresarial, IVACE. És l'organisme del programa operatiu FEDER més actiu, per volum d'actuacions d'informació, comunicació i visibilitat desenvolupades, i tipus d'activitats. Els actes públics celebrats s'han enfocat a informar

potencials beneficiaris de les seues línies d'ajuda, amb gran capacitat de convocatòria, i la seua pàgina web ha registrat més d'una quarta part del total de visites comptabilitzades.

Un segon grup d'agents està format pels que desenvolupen actuacions corresponents a les seues obligacions en funció del seu perfil i la seua participació en el programa operatiu, però que haurien d'ampliar la varietat de mitjans i instruments que utilitzen i millorar la qualitat dels registres en INFOCO2014:

- En el programa operatiu FEDER:
 - Direcció General d'Administració Local. És un organisme actiu, que comptabilitza les actuacions desenvolupades per les seues entitats beneficiàries (ajuntaments), i és un dels pocs que registren instruccions remeses a les seues entitats beneficiàries. Podria realitzar altres tipus d'activitats, com l'elaboració de publicacions per a la seua distribució a la ciutadania a través de les entitats beneficiàries.
 - Direcció General d'Obres Públiques, Transport i Mobilitat, Entitat Pública de Sanejament i Aigües Residuals, EPSAR i Direcció General de Tecnologies de la Informació i les Comunicacions.
Registren un important i coherent volum d'actuacions vinculades a les accions que gestionen (sobretot anunci de licitacions), però haurien de potenciar el registre de suports publicitaris (plaques, cartells o tanques) per a donar a conèixer les actuacions entre la ciutadania, i reforçar la difusió d'informació per altres mitjans, xarxes socials, realització de vídeos, organització de visites, etc. que tinguen un major abast en la població objectiu.
 - La Direcció General del Medi Natural i Avaluació Ambiental i la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, que registren, en congruència amb les accions que gestionen, una important activitat en la utilització de suports (tanques i cartells d'obra informatius) i difusió de les licitacions.
Haurien d'ampliar la tipologia d'actuacions impulsant la difusió en mitjans de comunicació, elaboració de documents amb instruccions i requisits en matèria d'ICV per a contractistes, i millorar la qualitat del registre de les actuacions desenvolupades concretant les descripcions i indicant més clarament la relació de les mesures amb les operacions desenvolupades.
 - Institut Valencià de Finances, IVF. Realitza actuacions de difusió per a la selecció d'intermediaris financers, fonamentalment notes de premsa, jornades i presentacions a entitats potencialment col·laboradores. Hauria de millorar el registre de les actuacions descrivint-les d'una forma més concreta, vinculant-les més clarament amb el programa operatiu, i assignant les actuacions a les categories corresponents. També hauria de millorar l'atenció a les peticions de l'organisme intermediari per a l'enviament d'informació referida a tots els períodes.
 - Sotssecretaria de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic. Registra una activitat d'informació, comunicació i visibilitat proporcional i coherent a les seues responsabilitats i a la seua reduïda participació en el programa operatiu (publicació de licitacions, anuncis de contractació, etc.), però s'han detectat dades incorrectament emplenades (codis de contractes, dates de publicació, etc.) i falta de dades de la pàgina web per a 2018.
- En el programa operatiu FSE:
 - Direcció General d'Inclusió Social de la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives. És l'organisme gestor del programa operatiu FSE que més volum d'actuacions d'ICV desenvolupa, d'acord amb les dades d'INFOCO2014, gràcies al registre de les accions realitzades per les entitats beneficiàries de les ajudes que gestiona. No obstant això, es detecten àmbits de millora en la qualitat dels registres ja que, per exemple, s'assignen activitats en categories inadequades, o es realitzen descripcions genèriques de les

actuacions que no permeten la seua vinculació amb el programa operatiu o l'Estratègia de Comunicació.

- La Direcció General d'Universitats, Investigació i Ciència i l'Institut Valencià d'Investigacions Agràries (IVIA) registren publicacions en butlletins oficials, coherents amb les convocatòries d'ajudes que gestionen. No obstant això, podrien millorar la difusió a persones beneficiàries potencials per altres mitjans amb caràcter previ a la publicació de convocatòries (actes de presentació, publicacions, etc.).
- La Direcció General de Fons Europeus (com a gestor de l'operació EURODISSEA) utilitza de manera equilibrada les diferents eines de comunicació, però podria potenciar el desenvolupament d'actuacions dirigides a potencials beneficiaris i empreses col·laboradores fent més difusió de les ajudes. Així mateix, s'observa falta de concreció en la descripció d'algunes de les actuacions d'ICV.

Finalment, un tercer grup d'agents el constitueixen aquells que necessiten millorar el compliment de les seues responsabilitats en la matèria i dels criteris de registre de la informació en INFOCO2014:

- En el programa operatiu FEDER:
 - La Subdirecció General d'Infraestructures Educatives (que no imputa el cost dels cartells informatius assumit per les entitats adjudicatàries dels contractes), la Direcció General de Canvi Climàtic, l'Institut Valencià d'Investigacions Agràries (IVIA) i la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives en fan una difusió molt limitada, basada fonamentalment en la publicació d'anuncis d'adjudicació, formalització i licitació de contractes, i col·locació de plaques informatives i algunes notes de premsa.
 - Conselleria de Justícia, Administració Pública, Reformes Democràtiques i Llibertats Públiques. Registra la comunicació que realitza a través del seu web, notes de premsa i anuncis de licitació, però, per la naturalesa de les accions que gestiona, hauria de registrar la col·locació de cartells visibles en les zones d'intervenció. Així mateix, s'ha detectat la falta de dades del primer trimestre de 2019.
 - Direcció General d'Universitats, Investigació i Ciència. Atés el perfil d'aquest organisme, a més de les notes de premsa i els anuncis de concessió d'ajudes, hauria de realitzar un altre tipus d'activitats com ara presentacions d'ajudes, difusió en xarxes socials, mitjans de comunicació, col·locació de cartells informatius, etc. També ha de millorar el report d'indicadors, ja que no ha remés a l'organisme intermedi informació en diversos períodes dels anys 2017, 2018 i 2019.
 - Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana, FGV. Realitza una difusió molt limitada, principalment a través de notes de premsa i publicació de licitacions.
- En el programa operatiu FSE:
 - Autoritat de gestió de l'FSE. Participa d'una manera molt limitada en el desenvolupament de l'Estratègia de Comunicació dels Programes Operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020 difonent informació a través de la seua pàgina web i assistint en algunes ocasions a les reunions de les xarxes especialitzades en informació, comunicació i visibilitat a escala nacional i europea (la xarxa GERIP i INIO). No hi ha regularitat en l'assistència a aquests fòrums.
Podria millorar la freqüència i el nivell de registre d'indicadors en l'aplicació informàtica i tindre un paper més actiu en la realització de campanyes conjuntes de difusió de l'FSE a Espanya, atenent en major grau les responsabilitats recollides en el Reglament de Disposicions Comunes.
 - Turisme Comunitat Valenciana. La seua cobertura de mitjans i eines de comunicació és reduïda, concentrada en l'organització d'activitats i actes públics. S'utilitzen, a més,

suports publicitaris com ara sobres de sucre, tovallons o sotagots per a reunions, d'escàs impacte en els públics destinataris de l'Estratègia.

El registre de les actuacions presenta deficiències, com per exemple la falta d'informació en determinades anualitats (2018 i 2019) i la falta d'informació en les descripcions, que dificulta la vinculació de les actuacions amb el programa operatiu, així com poder conèixer el perfil de persones destinatàries dels actes públics.

- Direcció General de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial i Institut Valencià de Finances, IVF. Registren notes informatives que es publiquen en la web de la seua conselleria, però no es té constància de la seua publicació en altres mitjans, i no han enviat de manera regular dades sobre indicadors de comunicació a l'organisme intermedi en els anys 2017 i 2018 ni en el primer trimestre de 2019.
- Direcció General d'Ocupació i Formació del Servei Valencià d'Ocupació i Formació - LABORA i Direcció General de Planificació i Serveis del Servei Valencià d'Ocupació i Formació - LABORA.

Els dos centres gestors participen de manera molt limitada en el desenvolupament de les mesures previstes en l'Estratègia de Comunicació, si bé la Direcció General d'Ocupació i Formació és un poc més activa en la difusió. La comunicació es basa pràcticament de manera exclusiva en la publicació de resolucions de convocatòries, licitacions o formalitzacions de contractes, juntament amb la publicació de notes de premsa.

En general, s'han detectat algunes deficiències en la informació registrada que podrien afectar la qualitat de les dades, com ara duplicitats, incidències o errors a l'hora de registrar els indicadors per les característiques tècniques de la plataforma informàtica INFOCO2014, així com dificultats per a la interpretació dels criteris per a la seua càrrega. Alguns exemples són els següents:

- Duplicitats en el registre d'actuacions, com per exemple la nota de premsa de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic "La Generalitat llança una campanya de conscienciació ciutadana per a ajudar a identificar les *fake news*", amb data 02/04/2019.
- El sistema informàtic INFOCO2014 no preveu camps que permeten indicar l'objectiu, mesura o població destinatària amb què es relaciona cada registre, i tampoc s'inclou en les descripcions de les actuacions.
- Registre d'actuacions en una categoria diferent, com per exemple cartelleria com a publicació, en lloc de la categoria difusió a través de qualsevol tipus de cartelleria.⁵

D'altra banda, en resposta a l'obligació establida en l'article 115, punt 1, i en l'annex XII, punt 2.1, del Reglament (UE) 1303/2013, del Parlament Europeu i del Consell, i com una de les mesures més rellevants per a fomentar la transparència, les autoritats de gestió dels programes operatius FEDER i FSE han executat la mesura 3.3, de publicació electrònica d'una llista d'operacions per programa operatiu, atenent el mitjà, freqüència i camps definits per a la llista.

No obstant això, per a un desenvolupament adequat de la mesura es requereix la col·laboració dels organismes gestors i/o beneficiaris proporcionant la informació adequada, la qual cosa es canalitza a través de l'organisme intermedi.

La llista d'operacions del programa operatiu FSE no presenta incidències destacades en l'emplenament, però en el cas del programa operatiu FEDER l'organisme intermedi ha traslladat en nombroses ocasions als organismes gestors i/o beneficiaris per mitjà de notificació per escrit i en les reunions de la xarxa GRECOM-GV la necessitat d'esmenar les diferents deficiències trobades en la informació que proporcionen, entre les quals destaquen:

⁵ Per exemple, "Cartells grandària A5 per a deixar en espais públics de l'ajuntament per a difondre el programa, un dels quals situat a la porta principal de serveis socials. Beneficiari Aj. Ontinyent", de 24/10/2017, i "Cartells informatius sobre el programa (BENEFICIARI CASDA)", amb data 18/09/2017.

- La falta del resum de l'operació en anglés per a més de la meitat de les operacions.
- La falta de codi postal que permeta la localització de l'operació, que pràcticament no tenen cap de les operacions, encara que sí que es recull el nom del municipi o municipis en els quals es desenvolupa l'actuació.

Adicionalment, l'equip avaluador estima que seria necessari millorar les descripcions de les actuacions en la llista d'operacions del programa operatiu FEDER, atés que amb freqüència aporten poca informació complementària a la que es recull en el camp del nom de l'operació.

4.2. Integració de les activitats d'informació, comunicació i visibilitat en els informes anuals d'execució

D'acord amb la normativa, la GSE i el que es va acordar en la xarxa GERIP, els informes d'execució anual han d'incorporar informació sobre l'evolució dels indicadors de comunicació, actuacions dutes a terme per les autoritats de gestió, bones pràctiques d'actuacions cofinançades i les possibles modificacions de l'Estratègia de Comunicació.

Aquesta informació relacionada amb la ICV s'inclou tant en els mateixos informes anuals d'execució com en un conjunt de documents que en alguns casos els acompanyen i, en altres, es presenten als respectius comitès de seguiment dels programes operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020:

- Annex específic de comunicació, que acompanya els informes d'execució del programa operatiu FEDER, i el contingut del qual s'ha consensuat en el si del GERIP (incloent-hi informació sobre indicadors, actuacions de comunicació més destacades i actuacions de l'autoritat de gestió, i bones pràctiques). Aquest annex no s'emplena en el cas del programa operatiu FSE, que inclou la informació sobre els avanços en l'Estratègia de Comunicació en l'apartat 12.2 de l'informe anual d'execució.
- Document de modificacions en l'Estratègia de Comunicació, que inclou una previsió de les actuacions de comunicació per a l'any següent i s'elabora per al programa operatiu FEDER. En el cas del programa operatiu FSE, les modificacions de l'Estratègia, si n'hi ha, es presenten en els comitès de seguiment.
- Informe per a la ciutadania, que es presenta conjuntament amb els informes anuals d'execució dels dos programes operatius, i que inclou informació sobre les bones pràctiques seleccionades.

El grau d'integració d'informació relacionada amb la informació, comunicació i visibilitat en els informes anuals d'execució (IAE) del programa operatiu FEDER de la Comunitat Valenciana 2014-2020⁶ és adequat en termes generals, atés que respon a les obligacions en la matèria i al que es va consensuar en el GERIP, i a més s'ha millorat des de l'inici del període de programació, tal com ha anat avançant-se en la implementació del mateix programa operatiu.

Així, en les anualitats de 2015 i 2016 la informació sobre comunicació inclosa en els informes anuals i documents annexos és adequada, encara que molt escassa (en 2016 no es va atendre l'obligació reglamentària d'emplenar l'apartat 12.2, "Resultats de les mesures d'informació i publicitat dels fons aplicades d'acord amb l'Estratègia de Comunicació"), la qual cosa es justifica pel reduït nivell d'execució del programa operatiu, que es trobava en fase de posada en marxa i que no comptava encara amb la designació de la Generalitat Valenciana com a organisme intermedi.

En les anualitats de 2017 i 2018, tota la informació sobre ICV està inclosa en els documents acordats en GERIP; es dona compliment a la normativa i s'observa una major amplitud de continguts relacionats amb la informació, comunicació i visibilitat. El principal document en el qual s'aporta més detall és l'annex específic de comunicació, amb informació sobre aspectes rellevants com els mitjans

⁶ S'han analitzat els informes d'execució corresponents a les anualitats 2015, 2016, 2017 i 2018.

de comunicació utilitzats o l'execució física i financera de les mesures, així com informació sobre actuacions de l'autoritat de gestió o sobre bones pràctiques identificades.

Per la seua banda, i en el cas del **programa operatiu FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020**,⁷ en termes generals, no s'està complint el que es va acordar en el si del GERIP pel que fa a la integració d'informació relativa a mesures d'informació, comunicació i visibilitat en els informes anuals d'execució, i s'observen debilitats quant a la informació que es proporciona.

Els informes de les anualitats 2016 i 2018 són els que més informació aporten pel que fa a les accions d'ICV, ja que s'atén l'obligació reglamentària d'emplenar l'apartat 12.2, "Resultats de les mesures d'informació i publicitat dels fons aplicades d'acord amb l'Estratègia de Comunicació"; es dona compliment al que s'estableix en l'article 111, apartat 4, paràgraf primer, lletres a i b, del Reglament (UE) núm. 1303/2013, en el qual es recull que els informes d'execució anuals presentats en 2017 i 2019 exposaran i avaluaran [...] informació sobre els resultats de les mesures d'informació i publicitat dels fons aplicades d'acord amb l'Estratègia de Comunicació.

A diferència del que ocorre en els informes anuals del programa operatiu FEDER, l'apartat 12.2 és la principal font d'informació sobre ICV en els informes anuals d'execució del programa operatiu FSE. Es presenten també informes per a la ciutadania, complint amb els requisits establits.

En cap dels IAE analitzats s'inclou informació sobre execució financera d'actuacions d'ICV ni sobre bones pràctiques d'actuacions cofinançades pel programa operatiu FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020, si bé açò últim estaria justificat per l'absència d'operacions seleccionades com a tals en l'àmbit temporal d'avaluació.

Considerant els dos programes operatius, com a principal debilitat en aquest àmbit es detecta la falta d'homogeneïtat en la documentació i continguts relatius a la informació, comunicació i visibilitat que s'integren o acompanyen els informes anuals d'execució, i s'observen divergències entre els programes operatius FEDER i FSE, que podrien dificultar el coneixement de la situació i avanços en una estratègia de comunicació que és plurifons. A més, la dispersió de la informació en diferents documents tampoc facilita una visió conjunta de tots els aspectes rellevants en relació amb la comunicació.

S'identifica també com a element de millora la integració d'informació més clara sobre el grau d'execució física de les mesures establides en l'Estratègia de Comunicació, proporcionant en els informes anuals d'execució i documents annexos dels dos programes operatius informació sobre l'avanç en el desenvolupament de les mesures concretes per mitjà de la vinculació de les actuacions de comunicació desenvolupades amb les mesures definides en l'Estratègia de Comunicació.

4.3. Repercussió dels sistemes de seguiment en la qualitat de l'execució de les mesures

L'execució de l'Estratègia recolza en un sistema de seguiment que compta amb els elements següents:

- La definició de procediments i la generació de documents i instruccions per a la seua implementació.
- La disponibilitat d'aplicacions informàtiques de suport.
- La activitat de les xarxes especialitzades de comunicació.

S'ha pogut comprovar que existeixen, es coneixen i s'utilitzen instruccions i orientacions dirigides als diferents agents encarregats de la gestió i execució de les actuacions de gestió, seguiment, control, avaluació i informació i comunicació, que faciliten el compliment de les obligacions d'informació, comunicació i visibilitat i milloren la transparència.

⁷ S'han revisat els informes d'execució anuals disponibles corresponents als anys 2015, 2016, 2017 i 2018 (en la versió esborrany).

Tots els organismes gestors i/o beneficiaris consultats assenyalen que han rebut instruccions específiques i/o un manual de seguiment de l'Estratègia de Comunicació per part de l'organisme intermedi i/o l'autoritat de gestió, i els beneficiaris públics gestors de línies d'ajudes han actuat com a transmissors d'aquestes instruccions a les entitats beneficiàries finals, la qual cosa es considera un aspecte clau ateses les obligacions que tots els beneficiaris, públics o privats, tenen en matèria d'informació, comunicació i visibilitat.

Un dels documents més destacats per a facilitar la implementació i seguiment de l'Estratègia de Comunicació és el manual pràctic per a beneficiaris desenvolupat per l'organisme intermedi, que conté orientacions d'informació i publicitat dels programes operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020. L'existència i la disponibilitat d'aquest document, que es pot consultar en la web de fons europeus a la Comunitat Valenciana,⁸ són valorades de manera molt positiva per l'equip avaluador perquè presenta de forma clara i detallada tant les obligacions i requisits aplicables a cada perfil d'agent com orientacions pràctiques per al seu compliment.

Un altre dels elements fonamentals que incideix en la qualitat de l'execució de les mesures és la disponibilitat i organització d'aplicacions informàtiques. Des de l'inici del període de programació, i continuant amb el sistema utilitzat en el període 2007-2013, es compta amb l'aplicació informàtica INFOCO2014, que l'autoritat de gestió del FEDER ha posat a disposició de l'organisme intermedi i que facilita el seguiment dels avanços en l'execució de l'Estratègia de Comunicació sobre la base del sistema d'indicadors d'execució i resultats.

Tots els responsables de l'Estratègia de Comunicació en els organismes gestors i/o beneficiaris registren dades sobre indicadors, d'acord amb la informació recopilada en el treball de camp, però no directament en l'aplicació informàtica existent, sinó a través d'un sistema centralitzat d'abocament d'informació en l'aplicació a través de l'organisme intermedi, que presenta com a principal avantatge el control previ de les dades amb l'objectiu de garantir que els registres siguin fiables i de qualitat.

A pesar d'aquest control previ i de les indicacions que l'organisme intermedi transmet als organismes gestors i/o beneficiaris per diferents vies (reunions de la xarxa GRECOM-GV o comunicacions directes, fonamentalment), i tal com ja s'ha assenyalat en l'apartat 4.1 d'aquest informe, s'ha detectat que persisteixen diferències de criteris en el registre d'indicadors que afecten l'eficàcia d'aquesta eina.

Això és especialment important atés que la utilitat d'aquesta eina depèn, en gran manera, que el registre d'informació atenga de manera homogènia els criteris metodològics acordats en el si de la xarxa GERIP, i per això és imprescindible la col·laboració de totes les parts implicades (autoritats de gestió, organisme intermedi i organismes gestors i/o beneficiaris).

Per això, s'hauria de millorar tant el compliment dels terminis per a l'enviament de dades d'indicadors per part dels organismes gestors i/o beneficiaris a l'organisme intermedi com el contingut dels registres en l'aplicació informàtica (recollir de manera adequada les actuacions en les categories corresponents o major concreció en les descripcions, entre altres qüestions).

S'observen, a més, algunes deficiències de l'aplicació INFOCO2014, entre les quals destaquen les limitacions per a l'anàlisi desagregada per indicadors per organismes gestors i/o beneficiaris o la impossibilitat de registrar les dades referides a persones desagregades per sexe. En aquest sentit, es considera que la introducció d'algunes millores de l'eina redundaria en una major qualitat del seguiment i de l'avaluació basada en les dades d'indicadors.

Pel que fa a l'estructura i funcionament de les xarxes de persones responsables en matèria de comunicació, es consolida la seua funció com un dels principals instruments que faciliten la

⁸ <http://www.hisenda.gva.es/va/web/financiacion-y-fondos-europeos/subhome-proyectos-y-fondos-europeos>.

coordinació i la normalització entre els diferents nivells d'agents implicats en el desenvolupament de l'Estratègia de Comunicació.

Tots els organismes que participen en la implementació i seguiment de les mesures previstes en l'Estratègia de Comunicació formen part d'alguna de les quatre xarxes existents: GERIP, GRECOM-GV, INFORM i INIO.

Amb caràcter general, la freqüència de reunions d'aquestes xarxes es considera adequada, però no així el nivell d'assistència (considerant la freqüència i l'estabilitat de la participació) i el d'aprofitament dels acords aconseguits:

- **GERIP.** Funciona des de 2007 i en formen part les autoritats de gestió de FEDER i FSE i l'organisme intermedi, a través de la persona responsable de l'Estratègia de Comunicació.

S'ha reunit en 15 ocasions en el període objecte d'avaluació, amb una mitjana de 3 reunions anuals. L'autoritat de gestió del FEDER i els organismes intermedis de FEDER i FSE de la Generalitat Valenciana han assistit a totes les reunions convocades, i l'autoritat de gestió de l'FSE no ha participat en 6 de les 15 reunions. En el cas de l'Estratègia de Comunicació de la Comunitat Valenciana, com que és plurifons requereix la participació regular de les dues autoritats de gestió per a garantir un aprofitament adequat d'aquest mecanisme de coordinació.

La xarxa GERIP és un instrument amb gran potencial per a compartir experiències, unificar criteris i facilitar el disseny i l'execució de l'Estratègia de Comunicació regional. Les decisions s'adopten en estreta col·laboració entre totes les entitats participants en el desenvolupament dels programes operatius i de l'Estratègia de Comunicació, encara que l'aplicació dels acords és desigual, i és habitual la recurrència en els temes tractats per discrepàncies en la interpretació o aplicació dels acords. En aquest sentit, podria considerar-se ampliar el detall de les actes de les reunions, de manera que es recullen totes i cada una de les qüestions tractades i les aportacions realitzades per part de les persones assistents.

- **Xarxa GRECOM-GV** (Grup de Responsables de Comunicació en l'àmbit de la Generalitat Valenciana), en funcionament des del període anterior de programació i composta per tots els organismes gestors i/o beneficiaris dels programes operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana i per l'organisme intermedi.

D'acord amb les opinions recopilades per mitjà d'entrevistes i grups de discussió, és un dels principals instruments d'impuls a la implementació de l'Estratègia de Comunicació.

A pesar que les dates de realització de les reunions de la xarxa GRECOM-GV no sempre es troben pròximes a les de la xarxa GERIP, l'organisme intermedi trasllada als organismes gestors i/o beneficiaris la informació tècnica i les instruccions donades en el si de la xarxa nacional per altres mitjans (correu electrònic amb un informe detallat i càrrega en la plataforma d'intercomunicació).

S'han organitzat un total de 8 reunions d'aquesta xarxa fins al 30 de juny de 2019, i la seua freqüència oscil·la entre una i dues reunions a l'any, amb diferències en el nivell d'assistència entre els diferents beneficiaris públics. Hi ha un conjunt d'agents que han sigut molt participatius i han acudit a totes les reunions organitzades que s'han convocat:

- Programa operatiu FEDER:
 - Subdirecció General d'Infraestructures Educatives.
 - Entitat Pública de Sanejament d'Aigües Residuals de la Comunitat Valenciana, EPSAR.
 - Institut Valencià de Finances, IVF.
 - Direcció General d'Obres Públiques, Transport i Mobilitat.
- Programa operatiu FSE:
 - Direcció General de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial.

- Direcció General d'Inclusió Social.
- Institut Valencià de Finances, IVF.
- Direcció General de Planificació i Serveis del Servei Valencià d'Ocupació i Formació-LABORA.
- Direcció General d'Ocupació i Formació del Servei Valencià d'Ocupació i Formació-LABORA.

Altres agents han mantingut un alt nivell de participació, encara que no han assistit durant el període a algunes de les reunions (una o dues):

- Programa operatiu FEDER:
 - Direcció General d'Administració Local.
 - Direcció General del Medi Natural i Avaluació Ambiental.
 - Direcció General d'Universitats, Investigació i Ciència.
 - Institut Valencià d'Investigacions Agràries, IVIA.
 - Conselleria de Justícia, Administració Pública, Reformes Democràtiques i Llibertats Públiques.
 - Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública.
- Programa operatiu FSE:
 - Institut Valencià d'Investigacions Agràries, IVIA.

Per la seua banda, hi ha un altre grup de gestors que no han assistit a més de 3 reunions de la xarxa GRECOM-GV en tot el període:

- Programa operatiu FEDER:
 - Sotssecretaria de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic.
 - Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives. És l'organisme menys actiu, atès que no ha assistit a 5 de les reunions organitzades, a pesar d'haver sigut convocat.
- Programa operatiu FSE:
 - La Direcció General d'Universitats, Investigació i Ciència no ha participat en 4 de les reunions organitzades, i és l'organisme de l'FSE amb major nombre d'absències.
- **Les xarxes europees INFORM i INIO** són promogudes per la Comissió Europea i estan vinculades al FEDER i a l'FSE, respectivament. Si bé únicament les autoritats de gestió formen part d'aquestes xarxes, s'ha acordat en el si del GERIP que un grup de sis comunitats autònomes assistisquen a les reunions d'INFORM (acompanyant l'autoritat de gestió del FEDER) i a les reunions conjuntes de les xarxes INFORM i INIO (acompanyant les autoritats de gestió del FEDER i de l'FSE).

Des de l'1 de gener de 2014 s'ha celebrat un total de 21 reunions d'aquestes xarxes: 9 reunions de la xarxa INIO, 4 de la xarxa INFORM i 8 reunions conjuntes de les dues xarxes.

L'autoritat de gestió del FEDER ha assistit amb regularitat a les reunions d'INFORM i INFORM/INIO. L'assistència de l'autoritat de gestió de l'FSE a aquest fòrum europeu no ha sigut regular, i ha assistit a 6 reunions de la xarxa INIO i a cap de les reunions conjuntes de les dues xarxes.

L'organisme intermedi coordinador dels programes operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana, per la seua banda, ha assistit en una ocasió a una reunió conjunta de la xarxa INFORM-INIO,⁹ quan li ha correspost, atenent el sistema de torn rotatori establert amb la resta de comunitats autònomes per a acompanyar les autoritats de gestió.

L'aprofitament de les reunions d'INFORM i INIO, com un fòrum d'aprenentatge en el qual es comparteixen idees que poden ser transferides a escala regional, augmentaria si hi haguera més regularitat en l'assistència, la qual cosa pot fomentar-se amb una major proactivitat de

⁹ Àustria, 30-31 de maig i 1 de juny de 2017.

l'organisme intermedi a l'hora de sol·licitar acompanyar les autoritats de gestió a aquests fòrums.

Finalment, s'ha analitzat la fluïdesa en la comunicació i coordinació amb altres òrgans rellevants. En aquest sentit, els comitès de seguiment dels programes operatius FEDER i FSE es reuneixen una vegada a l'any, amb l'assistència de les autoritats de gestió respectives, la Comissió Europea, l'organisme intermedi, els beneficiaris públics de cada programa i agents socioeconòmics rellevants del territori (sindicats, associacions empresarials, etc.). Fins a la data de l'avaluació, a la Comunitat Valenciana s'han organitzat 5 comitès de seguiment del programa operatiu FEDER (20 d'octubre de 2015, 18 de maig de 2016, 12 de juny de 2017, 18 d'abril de 2018 i 3 de juny de 2019) i 4 del programa operatiu FSE (3 de març de 2016, 22 de juny de 2017, 24 d'abril de 2018 i 21 de juny de 2019).

En aquests comitès es presenten els avanços de l'Estratègia de Comunicació, de manera que es garanteix que totes les parts implicades en l'aplicació dels programes operatius disposen d'informació actualitzada sobre els resultats obtinguts, i el pla d'actuació per a l'anualitat següent, entre altres aspectes. De manera més concreta, es presenten en els comitès de seguiment del programa operatiu FEDER de la Comunitat Valenciana 2014-2020 i del programa operatiu FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020 una sèrie de documents relatius a la informació, comunicació i visibilitat:

- Informe per a la ciutadania, en el qual s'inclou informació sobre les bones pràctiques identificades.
- Documents amb informació sobre actuacions de comunicació desenvolupades (annex de comunicació, en el cas del programa operatiu FEDER, i contingut de l'apartat 12.2, en el cas del programa operatiu FSE).
- Document de modificacions al text de l'Estratègia de Comunicació, en el cas que n'hi haja.
- Bones pràctiques de l'exercici anterior del programa operatiu corresponent, en el cas que n'hi haja.

Els comitès d'avaluació estatals de FEDER i d'FSE, per la seua banda, constitueixen un instrument de coordinació que es reuneix anualment i permet orientar l'activitat d'avaluació, desenvolupar la capacitat d'avaluació i servir de plataforma comuna per a l'intercanvi de coneixement, experiències i bones pràctiques en matèria d'avaluació.

Existeix coordinació d'aquests comitès amb l'àmbit de la comunicació, atés que es tracten qüestions relacionades amb l'avaluació de l'Estratègia de Comunicació (metodologies, avaluacions previstes, avanços en avaluacions, etc.).

Així mateix, la coordinació de l'organisme intermedi coordinador amb els comitès d'avaluació és adequada, atés que aquest assisteix tots els anys als comitès anuals d'avaluació dels dos fons (FEDER i FSE) a través de les respectives persones caps de servei del FEDER i de l'FSE.

5. Avaluació de les incidències detectades en el procés de verificació prèvia en relació amb els aspectes d'informació, comunicació i visibilitat

Com a resultat de les diferents verificacions realitzades fins al 30 de juny de 2019 a operacions cofinançades en el marc dels programes operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020 no s'han detectat incidències destacades en l'àmbit de la informació, comunicació i visibilitat.

En aquesta avaluació s'ha realitzat, d'una banda, una anàlisi de la integració de les activitats d'ICV en la verificació i control a nivell procedimental, que té per objectiu determinar si les llistes de comprovació definides, segons corresponga amb cada tipologia de verificació,¹⁰ inclouen qüestions dirigides a controlar el compliment dels requisits d'ICV.

D'altra banda, s'ha avaluat el grau d'implementació de les obligacions d'ICV en els processos de verificació per mitjà de la revisió d'informes de verificacions administratives i sobre el terreny d'una mostra de 27 operacions, 16 del programa operatiu FEDER i 11 del programa operatiu FSE, sobre la base dels criteris següents:

- Despesa certificada: representativitat d'almenys un 25% de la despesa certificada a 30/6/19.
- Objectiu temàtic: que s'inclouen operacions de tots els objectius temàtics.
- Organisme gestor i/o beneficiari: que hi haja diversitat d'organismes.
- Forma d'execució: que s'inclouen tant execució directa com ajudes.

En l'anàlisi realitzada a les llistes de comprovació utilitzades per a la verificació de les operacions cofinançades en el marc del programa operatiu FEDER 2014-2020 de la Comunitat Valenciana s'ha pogut constatar el següent:

- Verificacions administratives.
En la "Llista de verificació 1 de verificacions administratives" es recullen comprovacions en matèria d'informació, comunicació i visibilitat realitzades per l'organisme intermedi, que inclouen, per exemple:
 - El compliment per part del beneficiari de les especificacions del DECA relatives a mesures de comunicació i informació de l'ajuda sol·licitada, en funció del que s'estableix en l'annex XII, apartat 2 (2), de l'RDC.
 - El compliment de les normes de publicitat en les licitacions i en el L1.ct.14 la comprovació de la inclusió en l'anunci de licitació d'una menció al cofinançament europeu.
 - La constància de la informació als destinataris finals del finançament del FEDER.
 - Si es reflecteixen els logos i emblemes de la UE en la documentació de l'operació.

Per la seua banda, el model d'informe de verificacions administratives recull, dins del seu apartat 2.8, un d'específic destinat a la comprovació de les mesures d'ICV.

- Verificacions sobre el terreny.
En la "Llista de Comprovació 2 de verificacions sobre el terreny" es constata que s'inclou, en el L2.VST5, comprovació expressa del compliment de les mesures d'informació, comunicació i visibilitat establides en el Reglament (UE) núm. 1303/2013 i derivats.

Igualment, es constata que el model d'informe de verificació sobre el terreny inclou referències a la comprovació de les mesures d'ICV.

En tots els informes de verificació analitzats, corresponents a les operacions seleccionades del programa operatiu FEDER, es fa referència a la comprovació expressa del compliment de les mesures d'informació, comunicació i visibilitat.

¹⁰ S'han pres com a referència el Manual de Processos i Procediments de la Generalitat Valenciana, Organisme Intermedi del Programa Operatiu FEDER de la Comunitat Valenciana 2014-2020, i el Manual de Sistemes i Procediments per a la Gestió i Control del Programa Operatiu Fons Social Europeu (FSE) 2014-2020 de la Comunitat Valenciana i el Programa Operatiu d'Ocupació Juvenil 2014-2020.

A més, la meitat dels informes analitzats inclou evidències fotogràfiques que suporten les conclusions i el compliment de la normativa relacionada amb les necessitats d'informació a la ciutadania.

En l'anàlisi realitzada a les l·listes de comprovació utilitzades per a la verificació de les operacions cofinançades en el marc del programa operatiu FSE 2014-2020 de la Comunitat Valenciana s'ha pogut constatar el següent:

- Verificacions administratives.
Les l·listes de comprovació de les verificacions administratives inclouen comprovacions expressives dirigides a garantir, per part de l'organisme intermedi, el compliment de les mesures d'informació, comunicació i visibilitat, de manera molt similar al programa operatiu FEDER.
- Verificacions sobre el terreny.
En les verificacions sobre el terreny del programa operatiu FSE s'utilitza una única l·lista de comprovació amb els següents elements relatius a la informació, comunicació i visibilitat:
 - Es compleix o s'ha complit, si és el cas, durant el desenvolupament de l'operació la normativa d'ICV?
 - S'ha verificat que les parts que intervenen en l'operació han sigut informades del finançament del Fons Social Europeu?
 - S'ha verificat que consta la referència al cofinançament de l'FSE en:
 - Normativa reguladora: bases reguladores i convocatòria.
 - Expedient de despesa i anuncis de licitació i adjudicació, contracte.
 - Conveni, encàrrec de gestió, instrument financer.
 - En el cas de subvencions es fa referència al cofinançament de l'FSE en:
 - Formularis de sol·licitud.
 - Resolució de concessió/Conveni/Contracte.
 - Fullets, quaderns, notes informatives, anuncis, pàgines web, etc.
 - Diplomes o certificats.
 - Si hi ha hagut contractacions, s'ha verificat que consta la referència al cofinançament de l'FSE en:
 - Plec de clàusules administratives particulars.
 - Anunci de licitació.
 - Documents, fullets, anuncis en premsa, actes públics, etc. que es realitzen fins a la finalització del contracte.
 - En contractes de consultoria i assistència i de serveis, sí l'objecte de contracte es materialitzarà en algun tipus de document es fa referència al cofinançament del Fons Social Europeu?
 - Si és el cas, se'n conserven proves: fotos, vídeos, fullets, anuncis...?

En el model d'acta de visita de verificació sobre el terreny es recull que una de les comprovacions que s'ha de realitzar consisteix a verificar que durant el desenvolupament de l'operació s'han adoptat les mesures d'ICV dirigides als beneficiaris d'acord amb el que es preveu en l'article 115.3 i l'annex XII del Reglament de Disposicions Comunes 1303/2013.

Els informes de verificació administrativa del programa operatiu FSE revisats inclouen comprovació del compliment dels requisits recollits en l'annex XII del Reglament de Disposicions Comunes, però en el cas dels informes de verificació *in situ*, en un 27% no es fa al·lusió a la comprovació realitzada de les actuacions d'ICV ni es recullen conclusions en aquesta temàtica.

En cap dels tipus de verificacions del programa operatiu FSE s'inclouen evidències gràfiques (que poden formar part dels expedients administratius en uns casos o recollits durant les visites) que constaten el compliment dels beneficiaris de les obligacions recollides en el DECA, aspecte recomanable.

Les diferents llistes de comprovació tant per a les accions del programa operatiu FEDER com del programa operatiu FSE no desenvolupen amb prou nivell de detall alguns aspectes d'acord amb les obligacions dels beneficiaris previstes en l'epígraf 2.2 de l'annex XII del Reglament de Disposicions Comunes, com per exemple la col·locació del cartell amb grandària mínima A3 durant l'execució de l'actuació o l'ús adequat de l'emblema de la Unió Europea en suports digitals.

6. Avaluació de la integració del principi d'igualtat d'oportunitats, tant en les mesures d'informació, comunicació i visibilitat com en els efectes obtinguts per aquestes

S'ha avaluat el grau d'integració del principi d'igualtat d'oportunitats en l'execució de l'Estratègia de Comunicació valorant el nivell de coneixement i aplicació d'eines que poden facilitar la seua incorporació en tots els nivells responsables de l'aplicació dels fons estructurals.

Tant l'organisme intermedi com les entitats beneficiàries dels programes operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana declaren tindre en compte les necessitats específiques de dones i homes i col·lectius prioritaris per a les accions d'ICV, fonamentalment per mitjà de l'adaptació dels missatges als diferents grups, la qual cosa facilita l'accés a la informació sobre les possibilitats de participar com a beneficiàries en els programes operatius del FEDER i l'FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020.

Respecte a les eines que utilitzen per a integrar aquest principi en les actuacions d'ICV, la majoria de les entitats afirmen comptar amb instruments; no obstant això, quan es pregunta per mesures concretes, la proporció de les que n'apliquen disminueix notablement:

- Poc més de la meitat assenyalava que compta amb eines per a aplicar un llenguatge no sexista en les seues accions de comunicació d'actuacions cofinançades pel FEDER i/o l'FSE.
- Prop de la meitat afirma que també compta amb guies i/o metodologies que els faciliten l'aplicació de la perspectiva de gènere i de la igualtat de tracte en la comunicació que desenvolupen.

Per contra, s'observa una divergència entre la valoració que les diferents parts implicades en l'execució de mesures d'ICV fan d'aquesta qüestió i la seua aplicació efectiva en revisar les actuacions d'ICV executades d'informació, comunicació i visibilitat registrades en el sistema informàtic de seguiment INFOCO2014.

S'han identificat algunes actuacions dirigides a col·lectius prioritaris i/o que visibilitzen la contribució dels fons estructurals a la reducció de desigualtats, de les quals s'esmenten alguns exemples:

- Publicació en xarxes socials de la invitació a una jornada d'ocupació i discapacitat.
- Publicació en xarxes socials de projecte destinat a persones amb discapacitat mental i intel·lectual.
- Publicació en lloc web d'informació sobre el Programa d'itineraris d'inserció per a dones amb discapacitat.
- Díptics informatius sobre els beneficis de contractació de persones amb discapacitat per a empreses.
- Cartells informatius de projectes per a dones i immigrants.
- Ponència sobre projectes cofinançats per l'FSE en una jornada sobre finançament europeu per a projectes per a persones amb discapacitat.
- Jornada per a publicitar el programa operatiu de l'FSE i fomentar la contractació de persones amb discapacitat.
- Activitat de sensibilització amb persones beneficiàries víctimes de violència de gènere per a donar a conèixer el programa en la població.
- Nota de premsa sobre l'organització d'un *speed networking* amb dones víctimes de violència de gènere a València.
- Publicació en xarxes socials d'un acte de participació i suport a les dones i en contra de la violència de gènere emmarcat en un programa d'itineraris d'inserció sociolaboral.

Aquest tipus d'actuacions específiques tenen un escàs pes pel que fa al total d'accions d'informació, comunicació i visibilitat desenvolupades, i es corresponen amb poques operacions del programa operatiu FSE.

Sí que es constata que entre les bones pràctiques en tenen una¹¹ dirigida a centres d'educació especial de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, que proporciona mitjans tècnics específics per a alumnat amb necessitats educatives especials (autisme, discapacitats motores, auditives o visuals i altres). Aquesta iniciativa contribueix a donar visibilitat a actuacions cofinançades pels fons estructurals que redueixen les desigualtats en la societat. A més, en les altres dues actuacions considerades com a bones pràctiques, es justifica la integració d'aquest principi amb arguments concrets que demostren com s'ha tingut en consideració en el disseny de les operacions. L'anàlisi detallada de les bones pràctiques, això no obstant, s'inclou en l'apartat 8 d'aquest informe.

Una altra mesura executada de l'Estratègia de Comunicació és la dirigida a millorar el coneixement sobre el suport comunitari entre la població femenina, a través de l'elaboració d'una llista de contactes d'associacions representatives a les quals s'envia des de maig de 2019 un butlletí electrònic amb informació sobre noves convocatòries d'ajudes i novetats. Aquest butlletí informatiu de la Comunitat Valenciana sobre finançament europeu, a més, incorpora un apartat específic, "En clau femenina", en el qual es presenten iniciatives, estudis i eines amb enfocament de gènere.

A pesar que els avanços en igualtat d'oportunitats han sigut molts, i que la consciència sobre la importància d'aquest aspecte en tots els nivells responsables de l'aplicació dels fons estructurals és cada vegada major, s'identifiquen dificultats per a materialitzar els compromisos que es recullen en el disseny de l'Estratègia. S'observa falta de concreció dels compromisos en actuacions específiques que realment faciliten l'accés a continguts informatius i als mateixos programes a les dones i altres col·lectius amb especials dificultats, i que visibilitzen la contribució del FEDER i de l'FSE a la igualtat d'oportunitats i tracte.

¹¹ Equipament i desenvolupament per a centres educatius. Se n'aporta més detall en l'apartat 8 de l'informe.

Avaluació intermèdia de l'Estratègia de Comunicació dels PO FEDER i FSE
de la Comunitat Valenciana 2014-2020

7. Anàlisi de l'impacte: assoliments i desafiaments de les activitats en matèria d'informació, comunicació i visibilitat

L'impacte de les activitats en matèria d'ICV realitzades en aplicació de l'Estratègia de Comunicació dels Programes Operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020 es mesura sobre una doble dimensió, en funció del col·lectiu de destinataris:

- Efectes sobre els organismes intermedis dels programes operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana, organismes gestors i/o beneficiaris de les ajudes.
- Efectes en la ciutadania de la Comunitat Valenciana.

Així, s'ha realitzat una doble anàlisi basada en els indicadors d'impacte definits en la GSE.

Taula 2. Resum dels indicadors d'impacte

Indicador		Unitat de mesura	Valor aconseguït (2019)	Valor objectiu (2020)
Grau de coneixement de les obligacions		%	83,0%	90%
Taxa de satisfacció		%	78,9%	75%
Taxa d'utilitat de les actuacions		%	91,4%	83%
Grau de coneixement dels diferents fons (FEDER i FSE)	FEDER	%	39,6%	47%
	FSE	%	46,1%	50%
Grau de coneixement del paper exercit per la Unió Europea		%	63,9%	55%

Font: Enquestes a beneficiaris i a ciutadania de la Comunitat Valenciana.

L'impacte de les mesures desenvolupades en els organismes que apliquen els programes operatius FEDER i FSE a la Comunitat Valenciana ha sigut, en termes generals, positiu.

El **grau de coneixement de les obligacions d'ICV és elevat**, i destaca l'alt grau de coneixement de l'Estratègia de Comunicació (tots els gestors la coneixen) i el compliment per part de tots els beneficiaris de les obligacions relatives a la utilització de l'eslògan i l'aplicació de característiques tècniques exigides reglamentàriament per a les accions d'ICV.

No obstant això, es registra un menor nivell de coneixement de les obligacions entre els organismes gestors i/o beneficiaris i en entitats destinatàries d'ajudes pel que fa al nivell aconseguït en acabar el període anterior de programació.¹²

Per la seua banda, hi ha un **alt nivell de satisfacció pel que fa a les reunions, jornades o cursos relacionats amb els procediments de gestió, control, avaluació i/o comunicació dels fons europeus**, major que el previst per a 2020 i que en el període anterior, per la valoració positiva que les persones participants han realitzat sobre la duració i participants en aquests actes, així com pel compliment de les seues expectatives.

S'observa que hi ha un major nivell de satisfacció pel que fa a les sessions relacionades amb els requisits d'informació, comunicació i visibilitat, davant d'esdeveniments sobre procediments dels fons europeus.

La valoració de la **taxa d'utilitat de les sessions informatives en matèria de procediments de gestió, control, avaluació i/o comunicació dels fons europeus** és, així mateix, molt alta i superior a la meta 2020, especialment per a la informació obtinguda en les sessions per a millorar i/o actualitzar els seus coneixements.

El mesurament de l'impacte de l'Estratègia de Comunicació dels Programes Operatius del FEDER i de l'FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020 en la ciutadania, basat en l'anàlisi dels indicadors relatius a la població en general segons es defineixen en la GSE, **mostra un resultat discret en relació amb les persones residents a la Comunitat Valenciana que han sentit parlar almenys d'un dels dos fons**¹³

¹² Aquesta diferència pot ser deguda a la configuració de la mostra d'entitats que ha respost a l'enquesta.

¹³ 439 de les 760 persones enquestades van respondre afirmativament a la pregunta "Ha sentit parlar del Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER)?" o a la pregunta "Ha sentit parlar del Fons Social Europeu (FSE)?".

(FEDER o FSE), que a més són **més conscients de la contribució general que la Unió Europea** fa al progrés de la regió que la dels fons de manera individual.

El **grau general de coneixement entre la ciutadania valenciana sobre la contribució que la Unió Europea fa a la seua comunitat autònoma evoluciona positivament pel que fa al període anterior de programació** i supera l'objectiu previst en 2020, si bé s'estima que es tracta d'un valor conservador, tenint en compte la llarga tradició dels fons estructurals en la regió.

S'observa que persisteix la bretxa de gènere en el coneixement dels fons estructurals entre la població, que ja va ser identificada en el període anterior de programació. Aquesta bretxa es dona tant en termes generals (un 68,8% dels homes sap que la Comunitat Valenciana rep diners de la Unió Europea per al seu progrés davant d'un 59,3% de dones) com en el coneixement dels fons concrets, especialment en el FEDER, on un 46,0% d'homes ha sentit parlar del Fons, davant d'un 33,5% de dones. També s'observa un major nivell de coneixement entre els homes dels diferents tipus d'iniciatives cofinançades per FEDER o FSE. En aquest sentit, els homes coneixen en major grau que les dones tots els tipus d'intervencions, excepte en el cas de les actuacions en l'àmbit de la formació i l'ocupació i de les ajudes per a disminuir les desigualtats socials i entre homes i dones, que són més conegudes per la població femenina.

L'FSE es consolida com el fons més conegut per la població valenciana i manté el grau de coneixement en nivells similars al del període anterior de programació i pròxim a l'objectiu definit per a 2020, i el nivell de coneixement del FEDER registra un retrocés important respecte al període anterior i s'allunya de l'objectiu fixat per al final d'aquest període.

Les **intervencions** realitzades amb fons europeus **que aconseguixen un major reconeixement** per part de la ciutadania de la Comunitat Valenciana són les vinculades amb **la formació i l'ocupació, i amb les infraestructures i equipaments**, i les actuacions en investigació, desenvolupament i innovació i tecnologies de la informació les que es coneixen en menor grau.

El nivell de coneixement de projectes, inversions, ajudes i/o subvencions a empreses amb finançament europeu a la Comunitat Valenciana és més reduït entre les persones més joves, especialment les persones entre 20 i 24 anys.

La major part de la població coneix les actuacions cofinançades per FEDER i/o FSE pels mitjans de comunicació tradicionals, anuncis en premsa, ràdio i/o televisió, tant en el cas d'homes com en el de dones.

Després dels mitjans tradicionals hi ha un conjunt de vies que han aconseguit un impacte similar: la informació rebuda a través de terceres persones, internet i les tanques i cartells en el carrer. Per la seua banda, la distribució de la informació per mitjà de fullets és la via que mostra el menor nivell d'eficàcia.

Internet obté millors resultats entre els estrats de població més jove, i és el canal pel qual coneixen els projectes finançats amb fons europeus la meitat de les persones entre els 16 i els 19 anys i entre 25 i 29 anys.

Finalment, cal destacar que **el paper que tenen els fons europeus FEDER i FSE en el desenvolupament de la Comunitat Valenciana és valorat de forma majoritària com a positiu o molt beneficiós per la població valenciana**, en major grau els homes que les dones.

Com a resultat de l'execució de les diferents mesures previstes en l'Estratègia de Comunicació, es deriven una sèrie d'assoliments i desafiaments en matèria d'informació, comunicació i visibilitat.

Els principals assoliments en matèria d'informació, comunicació i visibilitat estan relacionats amb els efectes aconseguits en els organismes que apliquen els fons a la Comunitat Valenciana, i registren

unes valoracions positives la satisfacció i la utilitat pel que fa a les accions formatives i informatives dirigides a aquest perfil d'agents destinataris de l'Estratègia de Comunicació.

Destaca també l'evolució positiva pel que fa al període anterior de programació que experimenta el coneixement general que la ciutadania valenciana té sobre la contribució que la Unió Europea fa al desenvolupament de la seua comunitat autònoma.

Hi ha, no obstant això, obstacles en el desenvolupament de l'Estratègia de Comunicació. Els principals problemes relacionats amb la comunicació de les actuacions cofinançades, des del punt de vista dels organismes gestors i/o beneficiaris i entitats destinatàries d'ajudes, estan relacionats amb el contingut de les eines específiques de comunicació.

S'han identificat altres obstacles, com ara el desconeixement de les obligacions en el cas de les entitats beneficiàries destinatàries d'ajudes, i les dificultats que alguns òrgans gestors de línies d'ajudes indiquen que tenen per a controlar i verificar el compliment de les instruccions i de les obligacions per part de les seues entitats beneficiàries destinatàries d'aquestes ajudes.

En termes generals, el principal repte en matèria d'ICV el constitueix aconseguir que s'atorgue la importància deguda a l'execució de les actuacions contingudes en l'Estratègia de Comunicació per part de tots els agents implicats en l'aplicació dels fons estructurals a la Comunitat Valenciana, no solament de l'organisme intermedi, sinó també de les entitats beneficiàries destinatàries finals d'ajudes.

Hi ha, en molts casos, la percepció que els organismes gestors i/o beneficiaris prioritzen les tasques vinculades a la gestió de les operacions davant de les d'informació, comunicació i visibilitat, la qual cosa provoca desconeixement de les obligacions en la matèria, incompliments dels requisits reglamentaris i, en conseqüència, un menor impacte en els diferents públics objectiu.

Un altre dels principals reptes en matèria de comunicació és aconseguir un major impacte en la ciutadania. Després de més de 30 anys d'aplicació de fons europeus en la regió, i tenint en compte les actuacions de difusió realitzades, el grau de coneixement del FEDER i l'FSE es manté en valors moderats. Per a això, podria ser recomanable reforçar la comunicació dels assoliments i dels resultats concrets obtinguts gràcies al suport financer de la Unió Europea utilitzant formats i vies que arriben en major grau a la població en general i a determinats segments de la població en particular (dones i joves).

Avaluació intermèdia de l'Estratègia de Comunicació dels PO FEDER i FSE
de la Comunitat Valenciana 2014-2020

8. Bones pràctiques

La detecció, anàlisi i transferència de bones pràctiques constitueix en el període 2014-2020 una eina rellevant per a l'avanç en la consecució dels objectius de la política regional comunitària, per a la transparència en la gestió pública, i per a l'Estratègia de Comunicació dels Programes Operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020.

Els criteris per a la identificació i selecció de bones pràctiques d'actuacions cofinançades pels fons europeus són set, acordats en el si de la xarxa GERIP i recollits en la *Guía Metodológica de Seguimiento y Evaluación de las Estrategias de Comunicación de los Programas Operativos del FEDER y del Fondo Social Europeo 2014-2020*.

També, d'acord amb el que s'ha establert en el si de la xarxa GERIP, els òrgans gestors i/o les entitats beneficiàries del FEDER i l'FSE del període 2014-2020 tenen l'obligació de complir els requisits següents:

- Presentar almenys una bona pràctica per any.
- Que l'import global que suposen les bones pràctiques siga almenys el 50% de l'import certificat per cada centre directiu.

En el cas d'organismes públics que gestionen línies d'ajuda a empreses i/o equips d'investigació, hauran de presentar bones pràctiques que impliquen alguna o algunes de les empreses i/o equips d'investigació que hagen sigut beneficiaris de les ajudes d'una determinada convocatòria.

En la data de l'avaluació intermèdia no s'han complert aquests compromisos ni per al programa operatiu FEDER ni per a l'FSE.

En els anys 2014, 2015, 2016 i 2017 no s'ha presentat cap operació per a la seua consideració com a bona pràctica, la qual cosa és deguda als retards en l'aprovació i posada en marxa dels programes, en les certificacions de les despeses associades a operacions i a la implementació de circuits de gestió d'aquestes declaracions tant per les autoritats de gestió com per l'organisme intermedi.

L'any 2018 s'han validat tres bones pràctiques d'operacions del programa operatiu FEDER, publicades en el portal web únic de la Direcció General de Fons Europeus del Ministeri d'Hisenda¹⁴ i en l'apartat de comunicació-informació del portal web de l'organisme intermedi,¹⁵ i amb una despesa del 4,64% de la certificada a 30 de juny de 2019, molt allunyat del 50% requerit per a final de marc de programació.

En el programa operatiu FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020 cap beneficiari ni gestor de línies d'ajudes ha presentat bones pràctiques des de la posada en marxa del programa. En aquest sentit, el circuit de validació de les propostes de bones pràctiques per part de l'autoritat de gestió no està consolidat, la qual cosa incideix de forma negativa en el nivell de compliment del requisit establert.

Els **agents amb un millor acompliment** en aquest àmbit, atés que han aconseguit validar alguna bona pràctica, són els següents:

- La Direcció General de Tecnologies de la Informació i les Comunicacions, que ha presentat una bona pràctica per un import de 10.283.646 € emmarcada en l'OT2 ("Equipament i desenvolupament per a centres educatius").
- La Direcció General d'Obres Públiques, Transport i Mobilitat, que ha presentat una bona pràctica per un import de 188.188 € emmarcada en l'OT6 ("Itinerari ciclista i per a vianants Prat de Cabanes-Torreblanca").

¹⁴ <https://www.dgfc.sepg.hacienda.gob.es/sitios/dgfc/ca-ES/ipr/fcp1420/c/bp/Paginas/inicio.aspx>.

¹⁵ <http://www.hisenda.gva.es/va/web/financiacion-y-fondos-europeos/subhome-proyectos-y-fondos-europeos>.

- La Direcció General del Medi Natural i d'Avaluació Ambiental, que ha presentat una bona pràctica per un import de 22.823 € emmarcada en l'OT6 ("Projecte pilot de repoblació a la serra de Mariola. TM d'Agres").

Un segon grup d'agents el constitueixen els que **no han presentat bones pràctiques, atés que no han certificat despesa**:

- En el programa operatiu FEDER:
 - Direcció General d'Administració Local.
 - Subdirecció General d'Infraestructures Educatives.
 - Sotssecretaria de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic.
 - Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives.
 - Conselleria de Justícia, Administració Pública, Reformes Democràtiques i Llibertats Públiques.
- En el programa operatiu FSE:
 - Turisme Comunitat Valenciana.

Finalment, hi ha alguns **agents que, fins i tot havent certificat despesa, no han presentat cap bona pràctica** en tot el període objecte d'anàlisi perquè no han fet prou difusió d'aquestes actuacions per a poder presentar-les:

- En el programa operatiu FEDER:
 - La Direcció General de Canvi Climàtic.
 - La Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública.
 - La Direcció General d'Universitats, Investigació i Ciència.
 - L'Entitat Pública de Sanejament d'Aigües Residuals de la Comunitat Valenciana, EPSAR.
 - Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana, FGV.
 - L'Institut Valencià de Competitivitat Empresarial, IVACE.
 - L'Institut Valencià de Finances, IVF.
 - L'Institut Valencià d'Investigacions Agràries, IVIA.
- En el programa operatiu FSE:
 - El Servei Valencià d'Ocupació i Formació - LABORA (Direcció General de Planificació i Serveis i Direcció General d'Ocupació i Formació).
 - La Direcció General de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial.
 - La Direcció General d'Inclusió Social.
 - La Direcció General d'Universitats, Investigació i Ciència.
 - La Direcció General de Fons Europeus (EURODISSEA).
 - L'Institut Valencià de Finances, IVF.
 - L'Institut Valencià d'Investigacions Agràries, IVIA.

La qualitat de les bones pràctiques d'operacions cofinançades amb fons FEDER es considera adequada, ja que estan justificats els criteris de selecció, compten amb elements gràfics que donen suport a la informació aportada en les fitxes i l'amplien, les accions tenen un elevat impacte social i àmplia incidència sobre la població, i incorporen aspectes d'innovació i associats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic.

Igualment, els informes de bones pràctiques publicats usen un llenguatge accessible i clar i faciliten dades rellevants com l'import de l'ajuda i la despesa total a què ascendeix l'operació i l'impacte en termes de desenvolupament econòmic i ocupació.

D'acord amb les opinions recollides dels organismes gestors i/o beneficiaris, tots afirmen conèixer els criteris per a la justificació de les bones pràctiques, així com l'obligatorietat de presentar-ne

almenys una a l'any, per la qual cosa el baix nivell de compliment és degut al fet que no se li dona la mateixa prioritat a aquesta tasca que a altres obligacions d'ICV.

Per a millorar el compliment dels compromisos assumits en relació amb les bones pràctiques, l'autoritat de gestió del FEDER està realitzant un destacat esforç, fonamentalment per mitjà de la distribució recurrent d'indicacions, a través de la xarxa GERIP, i amb la revisió, correcció i publicació en el portal únic dels informes justificatius de bones pràctiques que remetien els organismes intermedis.

L'autoritat de gestió de l'FSE, per la seua part, no té establert un circuit formal de revisió, validació i publicació de bones pràctiques, ni les publica en el seu portal web, la qual cosa té una incidència negativa de cara al compliment del que es va acordar en la xarxa GERIP per part dels organismes gestors i/o beneficiaris d'FSE.

L'organisme intermedi sí que està posant en marxa mesures concretes per a impulsar la presentació de bones pràctiques. Du a terme un seguiment individualitzat de cada organisme gestor i/o beneficiari públic controlant la seua situació pel que fa al compliment dels requisits en matèria de bones pràctiques. En les reunions de la xarxa GRECOM-GV recorda a tots els organismes les obligacions que tenen, i els sol·licita semestralment una previsió de bones pràctiques. A aquells que han certificat despesa i no han presentat bones pràctiques perquè no han desenvolupat prou difusió, els recorda individualment l'obligació i els ofereix la possibilitat de prestar-los assessorament per a la presentació de les fitxes justificatives.

Avaluació intermèdia de l'Estratègia de Comunicació dels PO FEDER i FSE
de la Comunitat Valenciana 2014-2020

9. Conclusions i recomanacions: propostes per a millorar l'Estratègia de Comunicació

Les conclusions a què s'ha arribat com a resultat dels treballs d'avaluació desenvolupats es presenten a continuació ordenades per a cada una de les dimensions abordades en aquest informe.

Anàlisi del seguiment i aplicació de les recomanacions realitzades en l'avaluació final del Pla de Comunicació (2007-2013)

- Quasi totes les recomanacions de l'exercici d'avaluació final del Pla de Comunicació dels Programes Operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2007-2013 s'han respost en aquest període de programació 2014-2020, i redunden en una millora en la programació, gestió, execució, seguiment i resultats de l'Estratègia de Comunicació.

Anàlisi de l'avanç en el desenvolupament de l'Estratègia de Comunicació

- L'articulació de l'Estratègia de Comunicació dels Programes Operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020 suposa la consolidació del marc d'actuació del període anterior 2007-2013, avançat en la pertinència del seu enfocament de cooperació, amb un esquema d'intervenció en el qual tots els components es relacionen de manera lògica: objectius, destinataris i mesures.

Encara que les mesures d'informació, comunicació i visibilitat definides en l'Estratègia de Comunicació responen als tres objectius específics, no es recull de manera expressa la seua vinculació, i això dificulta la valoració dels assoliments.

- La dotació de recursos humans per part de l'autoritat de gestió de l'FSE es considera reduïda en termes quantitius, considerant l'abast de les seues responsabilitats en relació amb el desenvolupament i seguiment de l'Estratègia de Comunicació dels Programes Operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana. L'autoritat de gestió del FEDER, per la seua banda, compta amb un equip de persones adequat i proporcional a les seues responsabilitats.

La composició de l'equip humà de què disposa l'organisme intermedi i els organismes gestors i/o beneficiaris per al desenvolupament de l'Estratègia de Comunicació es considera suficient i proporcional. No obstant això, s'identifiquen com a debilitats per al desenvolupament adequat de les tasques vinculades a l'Estratègia de Comunicació, d'una banda, la combinació de persones amb un elevat grau d'especialització i experiència en fons europeus amb persones contractades temporalment amb menys coneixements i, d'altra banda, la dedicació compartida amb altres àrees.

- La dotació de mitjans materials i tècnics per a l'execució de l'Estratègia de Comunicació es considera adequada, i està conformada pels mitjans que aporten les parts implicades en l'aplicació dels programes operatius FEDER i FSE a la Comunitat Valenciana, en què destaquen les pàgines web de tots els agents que executen l'Estratègia i un sistema compartit d'emmagatzematge de documentació en línia (plataforma d'intercomunicació) que l'organisme intermedi ha posat en marxa i manté.
- La dotació financera de l'Estratègia de Comunicació es considera adequada, atenent el criteri de proporcionalitat, i hi ha correspondència entre l'import assignat a les actuacions recollides en els programes operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020 i el previst per a les actuacions d'informació, comunicació i visibilitat, i a més està alineada amb el que es va acordar en la xarxa GERIP.
- El nivell d'integració del principi d'igualtat de tracte en el disseny de l'Estratègia de Comunicació respon als requisits reglamentaris, però es podria reforçar en la programació la incorporació de la perspectiva de gènere.

Anàlisi de l'aplicació de les mesures d'informació, comunicació i visibilitat

- Amb data 30 de juny de 2019 s'han posat en marxa 34 dels 39 tipus de mesures d'informació, comunicació i visibilitat previstes en l'Estratègia de Comunicació, de manera coherent amb el tipus d'actuacions cofinançades pel FEDER i l'FSE, però l'avanç en la implementació, pel que fa al

que s'ha programat, és només mitjà, en funció dels diferents tipus d'activitats d'informació, comunicació i visibilitat, i el nivell de consecució dels resultats és baix.

Tant en el cas del FEDER com de l'FSE hi ha hagut una elevada concentració en accions de difusió a través de notes de premsa i publicacions de resolucions de convocatòries d'ajudes, així com publicacions de licitacions, adjudicacions i formalització de contractes, que tenen un impacte limitat en la ciutadania.

L'únic indicador de resultat que ha arribat a un acompliment adequat és el que informa sobre les persones assistents a les xarxes d'informació i publicitat, encara que només s'han celebrat la meitat de les previstes per a tot el període de programació.

Els valors aconseguits pels indicadors d'execució i resultats limiten l'eficàcia i l'efecte de l'Estratègia de Comunicació i, a pesar de la tendència creixent en l'execució de les mesures i previsions dels organismes gestors i/o beneficiaris, s'alerta d'un cert risc per a aconseguir les fites programades en algunes tipologies d'actuacions.

- En general, s'han detectat algunes deficiències en la informació registrada que podrien afectar la qualitat de les dades, com ara duplicitats, incidències o errors a l'hora de registrar els indicadors per les característiques tècniques de la plataforma informàtica INFOCO2014, així com dificultats per a la interpretació dels criteris per a la seua càrrega.
- En resposta a l'obligació establida en l'article 115, punt 1, i en l'annex XII, punt 2.1, del Reglament (UE) 1303/2013, s'ha executat la mesura 3.3 de publicació electrònica d'una llista d'operacions per programa operatiu, atenent el mitjà, la freqüència i els camps definits per a la llista.
La llista d'operacions del programa operatiu FSE no presenta incidències destacades, però en el cas del programa operatiu FEDER s'han d'esmenar les deficiències en el resum de l'operació en anglés, la falta de codi postal que permet la localització de l'operació i millorar les descripcions de les actuacions.
- L'execució financera és baixa, i registra una despesa del 24,28% del pressupost estimat per a les activitats d'informació, comunicació i visibilitat, i problemes en els criteris d'imputació a les activitats.
- El grau d'integració d'informació relacionada amb la informació, comunicació i visibilitat en els informes anuals d'execució dels programes operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020 és baix, encara que ha anat millorant a mesura que ha anat avançant-se en la implementació dels programes operatius. Es detecten àrees de millora, especialment en els informes del programa operatiu FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020.
- Existeixen, es coneixen i s'utilitzen instruccions i orientacions dirigides als diferents agents encarregats de la gestió i execució de les actuacions de comunicació que faciliten la informació i transparència, entre les quals destaca el manual específic destinat als organismes gestors i/o beneficiaris elaborat per l'organisme intermedi.
- Des de l'inici del període de programació, i continuant amb el sistema utilitzat en el període 2007-2013, es compta amb l'aplicació informàtica INFOCO2014, que facilita el seguiment dels avanços en l'execució de l'Estratègia de Comunicació sobre la base del sistema d'indicadors definit.
- Pel que fa a les xarxes de persones responsables en matèria de comunicació, es consolida la seua funció com un dels principals instruments que permeten que hi haja un nivell adequat de coordinació i de normalització entre els diferents nivells d'agents implicats en el desenvolupament de l'Estratègia de Comunicació.
 - A escala nacional, el GERIP és un instrument amb gran potencial per a compartir experiències, unificar criteris i facilitar el disseny i l'execució de l'Estratègia de Comunicació regional, si bé l'aplicació dels acords és desigual i és habitual la recurrència en els temes tractats per discrepàncies en la interpretació o aplicació dels acords.
 - A escala regional, i d'acord amb les opinions recopilades per mitjà d'entrevistes i grups de discussió, el GRECOM-GV és un dels principals instruments d'impuls a la

implementació de l'Estratègia de Comunicació, si bé hi ha diferències en els nivells d'assistència entre els diferents beneficiaris públics.

- Les xarxes INFORM i INIO es configuren com un fòrum d'aprenentatge a escala europea en el qual es comparteixen idees que poden ser transferides a escala nacional i regional, si bé no hi ha regularitat en l'assistència per part de l'autoritat de gestió de l'FSE i el grau d'assistència de l'organisme intermedi ha sigut molt reduït.
- La coordinació de l'organisme intermedi amb els comitès de seguiment dels programes operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana és adequada, i es concreta per mitjà de la inclusió en l'ordre del dia d'un punt relatiu a l'Estratègia de Comunicació i a través de la presentació de documents amb informació sobre l'avanç en la seua execució que permet que es realitze un seguiment de l'Estratègia de Comunicació per part de tots els agents implicats.
- L'assistència de l'organisme intermedi als comitès d'avaluació del FEDER i de l'FSE està facilitant, per la seua banda, la coordinació i consideració d'orientacions comunes en matèria d'avaluació de la comunicació, i garanteix homogeneïtat i el compliment de requisits normatius.

Avaluació de les incidències detectades en el procés de verificació prèvia en relació amb els aspectes d'informació, comunicació i visibilitat

- En els processos de control i verificació realitzats en el marc dels programes operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020 no s'han registrat incidències destacades en matèria d'incompliment de les mesures d'informació i comunicació.
- En els procediments de control de les operacions, verificacions administratives i sobre el terreny s'inclou la comprovació de les obligacions en matèria d'informació, comunicació i visibilitat.
- No s'observen deficiències en la comprovació del compliment de les mesures d'informació i comunicació en els informes de verificació analitzats del programa operatiu FEDER, però sí en els informes de verificació *in situ* analitzats de l'FSE, ja que quasi en un terç no es fa al·lusió a la comprovació realitzada de les actuacions d'ICV ni es recullen conclusions en aquest sentit.

Avaluació de la integració del principi d'igualtat d'oportunitats, tant en les mesures d'informació, comunicació i visibilitat com en els efectes obtinguts per aquestes

- Les entitats beneficiàries i l'organisme intermedi coordinador afirmen que en les activitats d'ICV es consideren les diferents necessitats entre dones i homes, i que compten amb eines adequades per a la integració de la perspectiva de gènere.
- Es constata que entre les bones pràctiques se'n troba una que contribueix a donar visibilitat a actuacions cofinançades pels fons estructurals que redueixen les desigualtats en la societat. A més, en les altres dues actuacions considerades com a bones pràctiques es justifica la integració d'aquest principi amb arguments concrets que demostren com s'ha tingut en consideració.
- No obstant això, s'identifiquen dificultats per a materialitzar els compromisos que es recullen en el disseny de l'Estratègia, i s'observa la falta d'actuacions específiques que realment faciliten l'accés a continguts informatius i als mateixos programes de les dones i d'altres col·lectius amb especials dificultats, i que visibilitzen la contribució del FEDER i de l'FSE a la igualtat d'oportunitats entre homes i dones.

Anàlisi de l'impacte: assoliments i desafiaments de les activitats en matèria d'informació, comunicació i visibilitat

- L'impacte de les mesures desenvolupades en els organismes que apliquen els programes operatius FEDER i FSE a la Comunitat Valenciana ha sigut, en termes generals, positiu. El mesurament d'indicadors mostra que ja se superen els valors esperats per a 2020 en els que informen sobre la taxa de satisfacció i la taxa d'utilitat.

Això no obstant, es registra un retrocés en el nivell de coneixement de les obligacions entre els organismes gestors i/o beneficiaris i en entitats destinatàries d'ajudes pel que fa al nivell aconseguit en acabar el període anterior de programació.

- El grau general de coneixement entre la ciutadania valenciana sobre la contribució que la Unió Europea fa a la seua comunitat autònoma evoluciona positivament pel que fa al període anterior de programació, i supera l'objectiu previst per a 2020, si bé es considera que es tracta d'un valor conservador, tenint en compte la llarga tradició dels fons estructurals en la regió.

L'FSE es consolida com el més conegut per la població valenciana, i les intervencions realitzades amb fons europeus vinculades amb la formació i l'ocupació i amb les infraestructures i equipaments són les que aconsegueixen un major reconeixement per part de la ciutadania de la Comunitat Valenciana. El nivell de coneixement del FEDER registra un retrocés destacat pel que fa al període anterior, i a més s'allunya de l'objectiu fixat per al final d'aquest període. Això podria estar influït per la menor execució en el període actual de programació d'operacions d'infraestructures que tenen més visibilitat per al conjunt de la ciutadania.

Persisteix la bretxa de gènere en el coneixement dels fons estructurals entre la població, ja identificada en el període anterior de programació, per la qual cosa es manté el repte d'aconseguir que la informació arribe en el mateix grau a homes i a dones.

El segment de població jove (especialment les persones entre 20 i 24 anys) segueix mostrant un menor nivell de coneixement dels projectes o inversions amb finançament europeu a la Comunitat Valenciana, la qual cosa s'identifica com un desafiament davant el qual es recomana adoptar mesures concretes.

El missatge transmés, que ha arribat a la població fonamentalment a través dels mitjans de comunicació tradicionals, ha aconseguit que es valore de manera majoritària com a positiu o molt beneficiós el paper que tenen els fons europeus FEDER i FSE en el desenvolupament de la Comunitat Valenciana.

Bones pràctiques

- A pesar que els organismes gestors i/o beneficiaris coneixen les seues obligacions respecte a les bones pràctiques, no s'estan complint els objectius fixats en l'Estratègia de Comunicació, consistents a presentar almenys cada any una actuació qualificada com a bona pràctica per cada beneficiari públic, ni en el cas del programa operatiu FEDER ni en el del programa operatiu FSE.
- Les tres bones pràctiques presentades estan adequadament justificades i compleixen els set criteris definits per a la consideració d'una operació com a bona pràctica, i l'ús d'elements gràfics donen suport a la informació que es recull en els informes corresponents i l'amplien. Les operacions seleccionades tenen un elevat impacte social i incorporen aspectes associats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic.
- Les bones pràctiques es relacionen amb dos àmbits d'intervenció: la conservació i protecció del medi ambient i la promoció de l'eficiència dels recursos, i la millora de l'ús i la qualitat de les tecnologies de la informació i de la comunicació i l'accés a aquestes.

Valoració general dels agents responsables de l'Estratègia de Comunicació

Aquesta valoració s'ha realitzat considerant els diferents criteris utilitzats per a analitzar l'acompliment dels agents que intervenen en el desenvolupament de l'Estratègia de Comunicació.

Els agents que han tingut un millor acompliment, atesa la coherència dels seus avanços en indicadors amb l'atenció a les seues obligacions en matèria d'ICV, així com el desenvolupament adequat de les seues obligacions reglamentàries, són:

- L'autoritat de gestió del FEDER.
- L'organisme intermedi responsable de l'Estratègia de Comunicació.

S'ha identificat un segon grup d'agents amb una valoració positiva, ja que tenen un grau adequat de desenvolupament d'indicadors, desenvolupen actuacions coherents amb el seu perfil, han presentat o fins i tot validat bones pràctiques, disposen d'un espai web amb continguts complets i actualitzats i assisteixen regularment a les reunions de la xarxa GRECOM-GV. Tots són organismes gestors i/o beneficiaris del programa operatiu FEDER:

- Direcció General d'Obres Públiques.
- Direcció General de Tecnologies de la Informació i les Comunicacions.
- Direcció General de Medi Natural i Avaluació Ambiental.
- Direcció General d'Administració Local.
- Sotssecretaria de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic.

Hi ha un tercer grup d'agents que obtenen una valoració mitjana ja que, encara que presenten un avanç adequat en indicadors i desenvolupen actuacions coherents amb el seu perfil, i disposen d'espais web amb continguts complets i actualitzats, no atenen les seues obligacions en matèria de presentació de bones pràctiques.

- Programa operatiu FEDER:
 - Institut Valencià de Competitivitat Empresarial, IVACE.
 - Institut Valencià de Finances, IVF.
 - Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública.
- Programa operatiu FSE:
 - Institut Valencià d'Investigacions Agràries, IVIA.
 - Direcció General de Fons Europeus (EURODISSEA).
 - Direcció General d'Inclusió Social.

Finalment, els organismes gestors i/o beneficiaris que tenen un major marge de millora, fonamentalment perquè presenten debilitats importants en el registre d'indicadors i perquè no estan complint les seues obligacions en matèria de bones pràctiques (i, a més, alguns tenen importants deficiències en els seus espais web), són els següents:

- Programa operatiu FEDER:
 - Entitat Pública de Sanejament d'Aigües Residuals de la Comunitat Valenciana, EPSAR.
 - Conselleria de Justícia, Administració Pública, Reformes Democràtiques i Llibertats Públiques.
 - Subdirecció General d'Infraestructures Educatives.
 - Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives.
 - Direcció general d'Universitats, Investigació i Ciència.
 - Institut Valencià d'Investigacions Agràries, IVIA.
 - Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana, FGV.
 - Direcció General de Canvi Climàtic.
- Programa operatiu FSE:
 - Autoritat de gestió de l'FSE.
 - Direcció General d'Universitats, Investigació i Ciència.
 - Turisme Comunitat Valenciana.
 - Direcció General de Formació Professional.
 - Institut Valencià de Finances, IVF.
 - Servei Valencià d'Ocupació i Formació - LABORA (Direcció General de Planificació i Serveis i Direcció General d'Ocupació i Formació).

De les conclusions anteriors es deriven una sèrie de recomanacions que es presenten a continuació, distingint entre les que serien aplicables en aquest període 2014-2020 i les que es refereixen al pròxim període de programació, i ordenades en funció dels agents destinataris de cada una.

I. Recomanacions per al període 2021-2027

Dirigides a l'autoritat de gestió FEDER

R1. Complementar el sistema actual de seguiment.

S'ha identificat una sèrie de debilitats en el disseny de l'estratègia i en el sistema de seguiment INFOCO2014, que dificulten valorar el grau d'avanç en l'assoliment dels objectius específics de l'Estratègia de Comunicació.

A pesar que la realització de canvis no siga viable en aquest marc de programació, es recomana considerar per al pròxim període 2021-2027 ampliar les funcionalitats de l'aplicació INFOCO2014, de manera que s'hi introduïsquen nous camps d'informació per a vincular les accions d'ICV a les mesures recollides en l'Estratègia, objectius específics i/o població destinatària de l'Estratègia.

D'altra banda, també es podrien abordar algunes millores en la funcionalitat de l'eina per al registre i seguiment d'indicadors com les següents:

- Fer més intuïtiva l'eina incorporant ajudes i una interfície amb terminologia clara que facilite la consulta de la informació, i elaborar un manual d'ús dirigit als diferents perfils d'usuaris.
- Permetre el tractament de la informació des de la mateixa aplicació, a través de la generació d'informes per mitjà de consultes.
- Permetre el registre d'indicadors relatius a persones desagregats per sexe.

Dirigides a l'organisme intermedi coordinador

R2. Millorar la informació sobre mesures de comunicació que s'inclou en els informes anuals d'execució.

Si bé en termes generals els informes anuals d'execució inclouen la informació sobre ICV establida en la normativa i acordada en el si del GERIP, s'estima que de cara al pròxim període de programació podria integrar-se informació més clara sobre el grau d'execució física de les mesures establides en l'Estratègia de Comunicació, proporcionant informació que permet vincular les actuacions de comunicació desenvolupades amb les mesures establides en l'Estratègia de Comunicació.

II. Recomanacions per al període actual 2014-2020

Dirigides a l'autoritat de gestió FSE

R3. Incrementar la implicació de l'autoritat de gestió de l'FSE en el desenvolupament de l'Estratègia de la Comunicació.

Es recomana que l'autoritat de gestió de l'FSE assumisca un paper més actiu en el compliment de les seues responsabilitats en matèria ICV, en el desenvolupament i aplicació de protocols per a validar bones pràctiques i en l'assistència a les reunions de les xarxes, per a contribuir a la millora de la implementació de l'Estratègia de Comunicació.

R4. Revisar el contingut i estructura del portal web de l'FSE.

Atés que l'espai web de l'autoritat de gestió de l'FSE presenta debilitats d'accés i navegació per a consulta dels continguts, es recomana modernitzar-lo considerant l'estructura definida en la xarxa GERIP i ampliant i actualitzant els continguts, de manera que s'incloga tota la informació rellevant relativa al període 2014-2020 i relacionada amb la programació, gestió i seguiment, comunicació i avaluació dels programes operatius FSE a Espanya.

Dirigides a l'organisme intermedi coordinador

R5. Revisar l'enfocament de l'Estratègia de Comunicació.

Les baixes taxes de coneixement dels fons FEDER i FSE de la ciutadania valenciana, després de més de 30 anys d'aplicació de fons estructurals en la regió, posen de manifest la necessitat de canviar

l'enfocament de l'Estratègia de Comunicació per a reforçar la seua orientació cap als resultats de la intervenció en la regió i sobre la seua població.

Aquesta recomanació està en línia amb la realitzada en l'avaluació final del pla de comunicació del període anterior de programació, en la qual es proposava continuar treballant en la difusió dels principals resultats aconseguits en els projectes cofinançats en el marc dels PO FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana.

R6. Actualitzar el lloc web dedicat a informació sobre fons estructurals.

La web de l'organisme intermedi no està estructurada d'acord amb els apartats acordats en la xarxa GERIP, d'aplicació per a totes les comunitats autònomes, per la qual cosa és convenient donar compliment a aquest requisit per a aconseguir l'homogeneïtat de continguts i facilitar l'accés a la informació.

R7. Impulsar el desenvolupament de les accions d'informació, comunicació i visibilitat amb menor nivell d'execució i resultats.

Els reduïts nivells d'execució i de consecució de resultats posen de manifest la necessitat de desenvolupar en major grau les activitats d'ICV que han tingut menys desenvolupament: activitats i actes públics, publicacions externes i documentació interna.

Per a això, l'organisme intermedi ha d'augmentar l'execució d'aquest tipus de mesures de les quals és responsable, i fomentar que les entitats gestores i/o beneficiàries també milloren el seu acompliment posant a la seua disposició els recursos humans, tècnics i financers adequats.

R8. Prendre mesures per a dotar de més qualitat les dades registrades en INFOCO2014.

A pesar de les instruccions detallades que l'organisme intermedi ha posat a disposició dels organismes gestors i/o beneficiaris per a la comptabilització i registre d'actuacions de comunicació, es constata que les dades gravades en INFOCO2014 tenen deficiències que és necessari esmenar.

Així, es recomana a l'organisme intermedi realitzar una revisió més profunda de les dades que li proporcionen els organismes gestors i/o beneficiaris, a fi d'evitar errors com, per exemple, el registre de dades d'actuacions cofinançades en el marc del Programa d'Ocupació Juvenil (POEJ) o les descripcions genèriques de les accions sense vinculació amb el programa operatiu, entre altres.

R9. Reforçar els sistemes de comprovació del compliment d'obligacions d'informació, comunicació i visibilitat.

El procés de verificació administrativa i sobre el terreny de les accions tant del programa operatiu FEDER com del programa operatiu FSE ha integrat la comprovació del compliment de les obligacions d'ICV, però es recomana desenvolupar amb més detall alguns aspectes d'acord amb les obligacions dels beneficiaris previstes en l'epígraf 2.2 de l'annex XII del Reglament de Disposicions Comunes, com la col·locació del cartell de grandària mínima A3 durant l'execució de l'actuació o l'ús adequat de l'emblema de la Unió Europea en suports digitals.

Per al programa operatiu FSE és necessari millorar el compliment d'aquest requisit en els informes, d'acord amb les deficiències trobades en la mostra d'operacions analitzades.

R10. Impulsar la integració i aplicació del principi d'igualtat d'oportunitats en l'execució de l'Estratègia de Comunicació.

La integració del principi d'igualtat d'oportunitats en l'execució de l'Estratègia de Comunicació ha sigut molt limitada, per la qual cosa es proposa que l'organisme intermedi impulse la seua aplicació per part de tots els agents responsables de l'Estratègia de Comunicació considerant les qüestions següents:

- Incloure en l'Estratègia de Comunicació de manera expressa i concreta compromisos en matèria d'igualtat d'oportunitats.
- Dissenyar indicadors de gènere.
- Recopilar i difondre exemples d'aplicació del principi d'igualtat d'oportunitats en actuacions d'informació, comunicació i visibilitat, a manera de banc d'actuacions.
- Desenvolupar en major grau actuacions específiques que faciliten l'accés a continguts informatius i als mateixos programes de les dones i d'altres col·lectius amb més dificultats.

Fomentar les accions orientades a visibilitzar la contribució del FEDER/FSE a la igualtat d'oportunitats entre homes i dones.

R11. Fomentar la presentació i validació de bones pràctiques.

La rellevància atorgada en aquest període de programació a les bones pràctiques recomana que l'organisme intermedi seguisca fomentant les activitats que realitza per a la identificació, justificació i presentació de projectes per a la seua consideració com a bones pràctiques en els dos programes operatius, i especialment en el cas del programa operatiu FSE, de cara a elevar el grau de compliment dels compromisos acordats.

Dirigides als organismes gestors i/o beneficiaris

R12. Actualitzar els espais web dedicats als programes operatius.

Atés que cap dels espais web específics amb informació sobre els programes operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana, gestionats pels organismes gestors i/o beneficiaris, es troben estructurats d'acord amb els apartats acordats en el si de la xarxa GERIP, d'aplicació per a totes les comunitats autònomes, es recomana actualitzar-los.

El compliment d'aquest requisit redundaria en una major homogeneïtat de continguts i facilitat d'accés a la informació.

R13. Elevar la qualitat de les dades registrades en el sistema de seguiment basat en indicadors.

L'equip avaluador ha detectat errors en la comptabilització d'actuacions d'informació, comunicació i visibilitat en el sistema de seguiment basat en indicadors, així com divergències entre gestors a l'hora d'aplicar els criteris comuns que orienten el registre de les actuacions.

Per això, es proposa amb caràcter general als organismes gestors i/o beneficiaris tant del programa operatiu FEDER com de l'FSE, i sempre sobre la base de les instruccions proporcionades per l'organisme intermedi, aplicar en major grau els criteris comuns i fer un esforç més destacat a l'hora de descriure les actuacions i de vincular-les amb les operacions que desenvolupen en el marc dels programes operatius.

R14. Augmentar la integració del principi d'igualtat d'oportunitats en les accions d'informació, comunicació i visibilitat.

S'ha comprovat en l'avaluació que, tot i que els òrgans gestors i/o beneficiaris afirmen que sí que integren el principi d'igualtat d'oportunitats, en la pràctica no compten amb les eines adequades ni s'identifiquen accions concretes.

Amb la posada en marxa de noves eines i l'impuls de l'organisme intermedi, organismes gestors i/o beneficiaris haurien d'augmentar el nombre d'accions d'informació, comunicació i visibilitat que integren la perspectiva de gènere i igualtat de tracte, i que fomenten la difusió de la contribució dels fons europeus a l'assoliment d'aquests principis.

R15. Establir mecanismes per a integrar en la gestió la identificació i presentació de bones pràctiques.

L'escàs ritme de presentació de bones pràctiques suposa una limitació per a la implementació adequada de l'Estratègia de Comunicació i per a l'assoliment dels seus objectius.

Es recomana a tots els organismes gestors i/o beneficiaris dels programes operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020 que es comprometen en major grau a millorar el compliment dels objectius en matèria de bones pràctiques, ampliant la difusió de les seues operacions i donant una major prioritat a aquesta tasca, i utilitzant per a això tots els instruments que s'han posat a la seua disposició.

R16. Reforçar el compliment d'obligacions i revisar l'orientació de les actuacions d'informació, comunicació i visibilitat.

L'anàlisi realitzada ha permés identificar un conjunt de recomanacions específiques per a organismes gestors i/o beneficiaris, dirigides a millorar el grau en què s'atenen les obligacions previstes en el Reglament de Disposicions Comunes (article 115 i annex XII) i a aconseguir un desenvolupament adequat de les mesures previstes en l'Estratègia de Comunicació.

Amb caràcter general, es recomana a tots els organismes gestors i/o beneficiaris del programa operatiu FEDER revisar l'estructuració dels seus apartats web específics dedicats al FEDER i adaptar-los a l'estructura de continguts acordada en el si de la xarxa GERIP.

Així mateix, es realitzen les següents recomanacions particulars per a cada organisme gestor i/o beneficiari:

- *Direcció General d'Administració Local.*

Es recomana millorar la seua contribució a l'elaboració de la llista d'operacions aportant la informació requerida per a tots els camps i responent a les peticions realitzades per l'organisme intermedi.

Una vegada que aquest organisme tinga despesa certificada, es recomana que inicié el procés d'identificació de projectes per a la seua consideració com a bones pràctiques.

- *Direcció General d'Obres Públiques, Transport i Mobilitat.*

Es recomana millorar la seua contribució a l'elaboració de la llista d'operacions aportant la informació requerida per a tots els camps i responent a les peticions realitzades per l'organisme intermedi.

- *Direcció General de Tecnologies de la Informació i les Comunicacions.*

La contribució d'aquest organisme al desenvolupament de l'Estratègia de Comunicació podria millorar-se diversificant els mitjans a través dels quals realitza la difusió, potenciant l'ús de suports publicitaris (cartells, plaques, etc.) i realitzant publicacions per a donar a conèixer les actuacions entre la ciutadania.

Es recomana així mateix millorar la seua contribució a l'elaboració de la llista d'operacions aportant la informació requerida per a tots els camps i responent a les peticions realitzades per l'organisme intermedi.

Finalment, hauria d'augmentar la seua implicació en el seguiment de l'Estratègia de Comunicació assistint amb més freqüència a les reunions de la xarxa GRECOM-GV.

- *Direcció General del Medi Natural i Avaluació Ambiental.*

S'estima que seria convenient ampliar la tipologia d'actuacions d'informació, comunicació i visibilitat que du a terme aquest organisme, a través d'una major difusió en mitjans de comunicació o per mitjà de l'elaboració de documents amb instruccions i requisits en matèria d'ICV per a contractistes, per exemple. Així mateix, es recomana millorar el registre de les actuacions desenvolupades indicant d'una manera més clara la vinculació de les mesures amb les operacions desenvolupades en el marc del programa operatiu.

A més, se suggereix millorar i ampliar els continguts que s'inclouen en el seu apartat web específic dedicat al FEDER. Igualment, hauria de millorar la seua contribució a l'elaboració d'una llista d'operacions completa aportant la informació requerida per a tots els camps i responent a les peticions realitzades per l'organisme intermedi.

- *Subdirecció General d'Infraestructures Educatives.*

La contribució d'aquest organisme al desenvolupament de les mesures previstes en l'Estratègia de Comunicació és limitada, ja que les seues actuacions d'ICV se centren en la publicació d'anuncis d'adjudicació, formalització i licitació de contractes, juntament amb la col·locació de plaques informatives. Es recomana, per tant, ampliar la varietat de mitjans utilitzats per a realitzar la difusió de les seues actuacions. Així mateix, s'estima que seria positiu recollir en el sistema de seguiment de l'Estratègia una estimació del cost que suposa l'ús de cartells publicitaris, encara que siga un cost assumit per les entitats adjudicatàries dels contractes.

Es recomana millorar la seua contribució a l'elaboració d'una llista d'operacions completa aportant la informació requerida per a tots els camps i responent a les peticions realitzades per l'organisme intermedi.

Finalment, i una vegada que aquest organisme tinga despesa certificada, es recomana iniciar el procés d'identificació de projectes per a la seua consideració com a bones pràctiques.
- *Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives.*

S'estima convenient intensificar la difusió que es realitza utilitzant altres mitjans per a ampliar la cobertura dels diferents públics destinataris, així com millorar el report de dades a l'organisme intermedi.

Es recomana millorar la seua contribució a l'elaboració d'una llista d'operacions completa aportant la informació requerida per a tots els camps i responent a les peticions realitzades per l'organisme intermedi.

Una vegada que aquest organisme tinga despesa certificada, es recomana iniciar el procés d'identificació de projectes per a la seua consideració com a bones pràctiques.

Finalment, hauria d'augmentar la seua implicació en el seguiment de l'Estratègia de Comunicació assistint amb més freqüència a les reunions de la xarxa GRECOM-GV.
- *Conselleria de Justícia, Administració Pública, Reformes Democràtiques i Llibertats Públiques.*

Es recomana millorar la seua contribució a l'elaboració d'una llista d'operacions completa aportant la informació requerida per a tots els camps i responent a les peticions realitzades per l'organisme intermedi.

Una vegada que aquest organisme tinga despesa certificada, es recomana iniciar el procés d'identificació de projectes per a la seua consideració com a bones pràctiques.
- *Direcció General d'Universitats, Investigació i Ciència.*

S'estima convenient potenciar la realització d'un altre tipus d'actuacions diferents de les notes de premsa i anuncis d'adjudicació, formalització i licitació de contractes, com podrien ser la realització d'actes de presentació d'ajudes, la difusió en xarxes socials, la presència en mitjans de comunicació o la col·locació de cartells informatius, entre altres.

Es recomana millorar la seua contribució a l'elaboració d'una llista d'operacions completa aportant la informació requerida per a tots els camps i responent a les peticions realitzades per l'organisme intermedi.

Atés que aquest organisme ja ha certificat despesa, es recomana que difonga en major grau les actuacions que gestiona per a impulsar la presentació de bones pràctiques, i complir així el primer dels set criteris de valoració.
- *Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana (FGV).*

Tant l'execució d'actuacions d'informació, comunicació i visibilitat com el seu registre en el sistema de seguiment podrien millorar-se. Es recomana ampliar els mitjans i eines de comunicació que s'utilitzen per a aconseguir l'impacte esperat en els diferents públics destinataris de les actuacions complementant les notes de premsa i la publicació de licitacions amb altres instruments.

Es recomana així mateix millorar la seua contribució a l'elaboració d'una llista d'operacions completa aportant la informació requerida per a tots els camps i responent a les peticions realitzades per l'organisme intermedi.

Atés que aquest organisme ja ha certificat despesa, es recomana que difonga en major grau les actuacions que gestiona per a impulsar la presentació de bones pràctiques, i complir així el primer dels set criteris de valoració.

Hauria d'augmentar la seua implicació en el seguiment de l'Estratègia de Comunicació assistint amb més freqüència a les reunions de la xarxa GRECOM-GV.

○ *Institut Valencià de Competitivitat Empresarial (IVACE).*

Es recomana millorar la seua contribució a l'elaboració d'una llista d'operacions completa aportant la informació requerida per a tots els camps i responent a les peticions realitzades per l'organisme intermedi.

Atés que aquest organisme ja ha certificat despesa, es recomana que difonga en major grau les actuacions que gestiona per a impulsar la presentació de bones pràctiques, i complir així el primer dels set criteris de valoració.

Hauria d'augmentar la seua implicació en el seguiment de l'Estratègia de Comunicació assistint amb més freqüència a les reunions de la xarxa GRECOM-GV.

○ *Institut Valencià de Finances (IVF).*

El principal àmbit de millora d'aquest organisme és el relatiu al registre de la informació d'indicadors en el sistema INFOCO2014. Es recomana, d'una banda, atendre les peticions de l'organisme intermedi i proporcionar la informació sobre actuacions d'informació, comunicació i visibilitat desenvolupades per a tots els períodes de temps sol·licitats; d'altra banda, podria millorar-se la descripció que es realitza de les actuacions registrades, amb un major grau de concreció i vinculant-les d'una manera clara amb el programa operatiu.

Es recomana millorar la seua contribució a l'elaboració d'una llista d'operacions completa aportant la informació requerida per a tots els camps i responent a les peticions realitzades per l'organisme intermedi.

Finalment, i atés que aquest organisme ja ha certificat despesa, es recomana que difonga en major grau les actuacions que gestiona per a impulsar la presentació de bones pràctiques, i complir així el primer dels set criteris de valoració.

○ *Institut Valencià d'Investigacions Agràries (IVIA).*

Atés que la difusió realitzada per aquest organisme és molt limitada, s'estima que podria potenciar-se la seua participació en el desenvolupament de l'Estratègia a través de, per exemple, la col·locació de cartells informatius o la realització d'alguna actuació de difusió de les inversions FEDER.

Així mateix, es recomana millorar la seua contribució a l'elaboració d'una llista d'operacions completa aportant la informació requerida per a tots els camps i responent a les peticions realitzades per l'organisme intermedi.

Atés que aquest organisme ja ha certificat despesa, se suggereix que difonga en major grau les actuacions que gestiona per a impulsar la presentació de bones pràctiques, i complir així el primer dels set criteris de valoració.

○ *Sotssecretaria de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic.*

La principal recomanació per a aquest organisme està relacionada amb la qualitat de les dades registrades en el sistema de seguiment basat en indicadors. Es recomana, d'una banda, respondre a les sol·licituds d'informació de l'organisme intermedi en tots els trimestres, i d'una altra reforçar la revisió prèvia de les dades que es proporcionen, per a evitar errors i falta d'informació.

Es recomana millorar la seua contribució a l'elaboració d'una llista d'operacions completa aportant la informació requerida per a tots els camps i responent a les peticions realitzades per l'organisme intermedi.

Una vegada que aquest organisme tinga despesa certificada, es recomana iniciar el procés d'identificació de projectes per a la seua consideració com a bones pràctiques.

Hauria d'augmentar la seua implicació en el seguiment de l'Estratègia de Comunicació assistint amb més freqüència a les reunions de la xarxa GRECOM-GV.

- *Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública.*

Es recomana millorar la seua contribució a l'elaboració d'una llista d'operacions completa aportant la informació requerida per a tots els camps i responent a les peticions realitzades per l'organisme intermedi.

Atés que aquest organisme ja ha certificat despesa, es recomana que difonga en major grau les actuacions que gestiona per a impulsar la presentació de bones pràctiques, i complir així el primer dels set criteris de valoració.

Hauria d'augmentar la seua implicació en el seguiment de l'Estratègia de Comunicació assistint amb més freqüència a les reunions de la xarxa GRECOM-GV.
- *Entitat Pública de Sanejament d'Aigües Residuals de la Comunitat Valenciana (EPSAR).*

L'acompliment d'aquest organisme podria millorar fonamentalment a través de l'ampliació dels mitjans i eines de difusió que utilitza per a desenvolupar les mesures que li corresponen de l'Estratègia de Comunicació i aconseguir un major impacte en la ciutadania. Això li permetria millorar la seua contribució a l'assoliment dels resultats previstos, com també impulsar la presentació de bones pràctiques.

A més, es recomana ampliar els continguts del seu apartat web específic de FEDER, incloent-hi suport gràfic de les actuacions i informació rellevant sobre altres aspectes relacionats amb la programació, la gestió, la comunicació i l'avaluació del programa operatiu (programa operatiu, manual de comunicació, pla d'avaluació, etc.).

Finalment, i amb l'objectiu de millorar la transparència, es recomana atendre les sol·licituds de l'organisme intermedi i aportar la informació requerida per a tots els camps que conformen la llista d'operacions.
- *Direcció General de Canvi Climàtic.*

L'escassa activitat d'informació, comunicació i visibilitat que desenvolupa aquest organisme, tant en volum com en varietat de mitjans utilitzats, està limitant en gran manera la seua contribució al desenvolupament de l'Estratègia de Comunicació, així com el compliment de determinades obligacions com, per exemple, les relatives a la presentació de bones pràctiques.

A més d'ampliar la cobertura mediàtica i d'utilitzar una major varietat de formes i mètodes de comunicació, es recomana atendre les sol·licituds formulades per l'organisme intermedi aportant la informació requerida per a tots els camps que conformen la llista d'operacions.

En el cas del programa operatiu FSE, i amb caràcter general, es recomana a tots els organismes gestors i/o beneficiaris revisar l'estructuració dels seus apartats web específics dedicats a l'FSE adaptant-los a l'estructura de continguts acordada en el si de la xarxa GERIP.

A més, es realitzen les següents recomanacions particulars per a cada un dels organismes:

- *Direcció General d'Inclusió Social.*

Atés que aquest organisme ja ha certificat despesa, es recomana que difonga en major grau les actuacions que gestiona per a impulsar la presentació de bones pràctiques, i complir així el primer dels set criteris de valoració.
- *Institut Valencià d'Investigacions Agràries (IVIA).*

Tot i que les actuacions d'informació, comunicació i visibilitat que desenvolupa són coherents amb l'operació que gestiona l'Institut, es considera que podria ampliar-se la difusió a persones beneficiàries potencials per altres mitjans, amb caràcter previ a la publicació de convocatòries. Així mateix, i atés que aquest organisme ja ha certificat despesa, es recomana que difonga en major grau les actuacions que gestiona per a impulsar la presentació de bones pràctiques, i complir així el primer dels set criteris de valoració.
- *Direcció General de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial.*

La principal recomanació per a aquest organisme està relacionada amb el nivell de report d'indicadors. Es recomana respondre a les peticions d'informació trimestrals de l'organisme

intermedi, atés que la falta d'informació sobre les actuacions d'informació, comunicació i visibilitat que du a terme impedeix mesurar el seu acompliment i la seua contribució al desenvolupament de l'Estratègia de Comunicació.

Així mateix, i atés que aquest organisme ja ha certificat despesa, es recomana que difonga en major grau les actuacions que gestiona per a impulsar la presentació de bones pràctiques, i complir així el primer dels set criteris de valoració.

o *Direcció General de Fons Europeus (EURODISSEA).*

Atés que l'activitat d'informació, comunicació i visibilitat d'aquest organisme se centra en major grau en la difusió a persones destinatàries, s'estima que seria positiu potenciar el desenvolupament d'actuacions dirigides a potencials beneficiaris i a empreses col·laboradores fent més difusió de les ajudes per a l'intercanvi de joves que es gestionen. Així mateix, es recomana millorar la qualitat de les dades registrades en el sistema de seguiment basat en indicadors fent-ne descripcions més concretes.

Considerant que aquest organisme ja ha certificat despesa, es recomana que difonga en major grau les actuacions que gestiona per a impulsar la presentació de bones pràctiques, i complir així el primer dels set criteris de valoració.

Finalment, hauria d'augmentar la seua implicació en el seguiment de l'Estratègia de Comunicació assistint amb més freqüència a les reunions de la xarxa GRECOM-GV.

o *Institut Valencià de Finances (IVF).*

La principal recomanació per a aquest organisme està relacionada amb el nivell de report d'indicadors i la seua qualitat. Es recomana respondre a totes les peticions d'informació trimestrals de l'organisme intermedi, atés que la falta d'informació sobre les actuacions d'informació, comunicació i visibilitat que du a terme impedeix mesurar el seu acompliment i la seua contribució al desenvolupament de l'Estratègia de Comunicació.

Així mateix, i atés que aquest organisme ja ha certificat despesa, es recomana que difonga en major grau les actuacions que gestiona per a impulsar la presentació de bones pràctiques, i complir així el primer dels set criteris de valoració.

o *Direcció General de Planificació i Serveis del Servei Valencià d'Ocupació i Formació - LABORA.*

Es recomana utilitzar mitjans i eines per a la comunicació que tinguen un major impacte en el col·lectiu destinatari.

Considerant que aquest organisme ja ha certificat despesa, es recomana que difonga en major grau les actuacions que gestiona per a impulsar la presentació de bones pràctiques, i complir així el primer dels set criteris de valoració.

o *Direcció General d'Ocupació i Formació del Servei Valencià d'Ocupació i Formació - LABORA.*

Es recomana reforçar la revisió de les dades proporcionades a l'organisme intermedi i aplicar en major grau els criteris comuns per a evitar el registre d'actuacions en categories errònies. Atés que aquest organisme ja ha certificat despesa, s'estima convenient que difonga en major grau les actuacions que gestiona per a impulsar la presentació de bones pràctiques, i complir així el primer dels set criteris de valoració.

o *Turisme Comunitat Valenciana.*

Tant la combinació de mitjans i eines utilitzats com la qualitat del registre de les dades relatives a les actuacions d'informació, comunicació i visibilitat desenvolupades podria millorar-se. D'una banda, es recomana utilitzar suports amb més impacte en el públic objectiu i, d'altra banda, se suggereix respondre a totes les peticions trimestrals d'informació de l'organisme intermedi, com també registrar informació detallada en les descripcions de les actuacions, de manera que es facilite la seua vinculació amb el programa operatiu i s'identifique el perfil de persones destinatàries dels actes públics.

Es recomana millorar i ampliar els continguts que s'inclouen en el seu apartat web específic dedicat a l'FSE.

Una vegada que aquest organisme tinga despesa certificada, es recomana iniciar el procés d'identificació de projectes per a la seua consideració com a bones pràctiques.

Finalment, hauria d'augmentar la seua implicació en el seguiment de l'Estratègia de Comunicació assistint amb més freqüència a les reunions de la xarxa GRECOM-GV.

○ *Direcció General d'Universitats, Investigació i Ciència.*

Es recomana a aquest organisme impulsar el desenvolupament de mesures recollides en l'Estratègia de Comunicació, així com participar més activament en les reunions de la xarxa GRECOM-GV, ja que ha sigut l'organisme de l'FSE amb major nombre d'absències.

Es proposa millorar la difusió de les convocatòries a beneficiaris potencials a través de l'ús d'eines com ara actes de presentació, publicacions, difusió en mitjans de comunicació o xarxes socials, etc., atés que la contribució d'aquest organisme al desenvolupament de l'Estratègia se centra en la difusió per mitjà de publicacions en butlletins oficials. Una ampliació de les vies per les quals es difon la informació li permetria així mateix millorar el compliment de les obligacions relatives a la presentació de bones pràctiques.

Finalment, la dotació de continguts en l'apartat web específic d'FSE d'aquest organisme és un altre dels elements de millora destacats.